

MAGYARORSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: Egy óra kor. 1.-	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre — : 3.-	Negyedévre — : 3.60
Félévre — : 6.-	Félévre — : 7.-
Égész évre — : 12.-	Égész évre — : 14.-

Enyven szám 4 fillér, vidéken 6 fillér.

A lap megjelenik hétfő kivételével minden nap

Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség.

Telefon száma 54-67.

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28

Hirdetések postai számlával, díjazás szerint.

Aranykoronák: egy sor 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér.

Mit hoz a jövő?

Budapest, december 31.

Habár gúnyosan elnevezték fehér esztendőnek mert hogy a magyar törvények százados gyűjteményét egyetlen újabb alkotással sem gyarapította, mi mégis meghatott érzéssel vesztünk bucsut ettől a mai nappal elfogyó évtől.

Ha törvényalkotásban meddő is, de nagyjelentőségű, korszakos, rendkívüli eseményekben annál gazdagabb volt ez az esztendő. A könnyebb kezelés végett talán célszerű lesz, ha az eseményeket két részben csoportosítjuk.

Januárban rukkoltak ki a bécsi hadügyi körök azzal a követeléssel, hogy az idogen nyelvű és idegen szellemű közös armádiát nemzeti és anyagi erőink újabb megfeszítésével gyarapítsuk. A nemzet, amelyre amúgy is súlyos állami terhek neheztednek, tiltakozott és ellenállott. Megmozdult a vidék, egymást érték a tiltakozó küldöttségek, amelyek itt a főváros utcáin impozáns benyomást adtak a magyar nemzet erejéről.

Széll Kálmán miniszterelnök a passzív ellenállás politikáját fogadta el. Ezzel akart eredményt érni nemcsak lefelé, hanem Bécsessel szemben is. A gondolat, mint utólag kiderült, nem volt rossz. Ha Bécsben idejekorán felismerik, hogy a létszámemeléssel nemzeti engedmények nélkül semmi sem lehet, ha Széll vagy nemzeti engedményeket, vagy a tervezett hadseregszaporítás visszavonására felhatalmazást kap: Bécs ma egy kudarcra szegényebb, benünket pedig az ex-lex rombolásai meghiúsították volna.

Azonban Bécs ezuttal is hű maradt a maga századosan hirhadt politikájához: *egy gondolatla ismét elkésett.* Amit idejekorán kellett volna tennie, mindig öt perccel később tette.

Ez az esztendő, Rákóczi szabadságharcának kétszázados évfordulója, tehát a bécsi kézzel való küzdelemben telt el. Eredménye kettő: egy teljes győzelem a tervezett hadseregszaporítás visszautasításában s féleredmény a nemzeti követelések terén.

Mély tanulságok rejlenek ezekben az eredményekben. Bécs követelt, ezzel szemben hatalmas erővel a maga akaratát szegte a magyar nemzet. Eleinte Bécs támadott, de a szerepek csakhamar felcserélődtek, a hadügyi körök és a régi abszolút osztrák császárság képviselői ijedten vették észre, hogy a magyar nemzeti gondolat terjeszkedésével szemben a még birtokukban levő területet kell megvédelmezniök. Kicsikarták a császártól a chlopyi hadiparancsot, amely tiltakozás a magyar hadsereggel és a magyar vezényleti nyelvel szemben. Hanom azért a magyar tisztai nevelést, tehát a nemzeti szellemben nevelődő tisztikart, ha nem is a papíron és annak teljes formája szerint, de a valóságban mégis kicsikartuk.

A másik eredmény pedig az, hogy nemcsak Bécsben, hanem egész Európában gyökeret vert a tudat, hogy *itt Magyarországon más fejlődés, mint a magyar nemzeti állam felé, lehetetlen.* Bécs vagy számol a viszonyok erejével, s akkor engedni fog, vagy ellentáll s akkor meg fogjuk törni.

Ez a közel jövő képe s nagyon tévednek azok, akik az obstrukció leszerelésében a nemzeti küzdelem befejezését látják. Nem, ez a küzdelem meg fog ujulni az egész vonalon: a gazdasági területen a vámegegyezésnél és a kereskedelmi szerződéseknél s meg fog ujulni a hadsereg területén is akkor, amikor a védőerőt újraszervezni akarják.

Ez a mai nappal bezáródó esztendő tehát egy új korszak kezdetét jelenti. A magyar nemzet teljes elszántasággal és az újabb alkotmányos fejlődés alatt gyűjtött összes erőivel a nemzeti haladás meggyein akar előre törni. Kérjük a Mindenhatót, hogy ehhez adjon erőt és egészséget nekünk az új esztendőben.

Budapest, december 31.

Diplomaták a királlyal. Ő felsége ma délelőtt fogadta Bécsben *Kapnist* Elek grófot, az új orosz tengerészeti attasét, ki a bécsi és római orosz nagykövetségek mellé van beosztva, valamint *Kapnist* gróf orosz nagykövetet.

Titkos tanácsosi eskütétel. Bécsből táviratozzák lapunknak: Ő felség ma az általános kihallgatások előtt feleskettette kaposmérői Mérey Kajetán külügyminiszteri osztályfőnököt titkos tanácsosi minőségében.

Minisztertanács. Ma délelőtt 10 órakor a miniszterelnökségi palotában minisztertanács volt, amelyen a kabinet valamennyi tagja résztvett.

Az új bécsi nuncius. Rómából táviratozzák, hogy a bécsi udvar a *Kuria* placetum-kérdésére kedvező választ adott, ennek következtében megre *Granito di Belmonte*, volt brüsszeli nunciusnak bécsi nunciussá való kinovezése befejezett dolog.

Időközi választások. A Bartal Aurél főispánú történet kinevezése folytán megürült dunaszerdahelyi kerületben a vármegye központi választmánya kedden délelőtt tartott ülésében a pótválasztást 1904. évi január 4-ére (hétfőre) tűzte ki. Választási elnök *Pirk Flóris* lett, helyettese *Somogyi Bálint*. A jelölt *Makfalvay Géza* földmívelésügyi államtitkár.

Nagyszöllősről jelentik: A visszalépett *Kelemen Samu* dr. helyett a helybeli függetlenségi Kossuthpárt *Horthy Vilmos* nagyszöllősi földbirtokost jelölte.

A rimaszécsi mandátum gazdátlaná vált. A Kossuth-párt részéről *Török Bálint* nyugalmozott árvaszéki úrnököt léptetik föl. Kormánypárti jelölt őt is van, de egy sem kormányjelölt.

Krónika.

Budapest, dec. 31.

Holnapról kezdve egy évszámmal nagvobbat írunk s a politikai Magyarország is és abban mi is öregebbek lettünk egy évvel. De milyen esztendővel? Ha réveteg tekintetünk visszavetődik a múltba, akkor úgy tűnik fel, mintha az obstrukció kezdetekor csak gondtalan ifjak lettünk volna, ma már pedig, mikor több hónapos jubileumát üli ez az obstrukció, őszbe borult, reszketeg aggyastvánok. És mit látunk a múltban? Az elvégzett kötelességekből alig egy szemernyit, hanem a törvényhozási hátralékoknak egy oly hatalmas garmadáját, melynek jó része már megpenészedett s államlérfu legyen a gáton, aki ezt az 1904-iki esztendőben is el tudja láptolni.

Az elmúlt évnek törvényhozási restanciái részben szomorú, részben tragikomikus hatást keltenek a szemlélőben. A katonai javaslatok még mindig nincenek elintézve, bár rajtuk rágódott a tisztelt Ház — a rövid vakációkat kivéve — közel 365 napon keresztül. Nincs meg az ujonctalék létszámának megállapítására vonatkozó javaslat, az elmúlt esztendő ujoncmegajánlására vonatkozó javaslat tárgyalásához még ezután fogunk hozzá s ha ezeket megengedi tárgyalni a mélyen tisztelt pótblstrukció, akkor talán hozzáfoghatunk valamikor a már annyiszor születése előtt kiszendetett indemnitási javaslatok tárgyalásához, a rendes költségvetési tárgyalásról nem is szólva.

A Széll-kormány 1903 május elsején jutott a tulajdonképpen ex-lex állapotba. Ez időtől fogva kezdődik a magyar parlament tulajdonképpen cselekvéstelen állapota. Csak Bécsben cselekedtek. A Széll-kormányt elejtették, a Khuen-kormányt kinevezték — no de mégis cselekedtünk valamit — mert a Khuen-kormányt meg elejtette a szabadelvű párt. Ezután jött gróf Tisza István kormányelnök, akit azzal fogadott az ellenzék, hogy először intézze el a restanciában levő 326 kérvényt, majd akkor szóba áll vele. Tisza miniszterelnök nem fogadott szót az ellenzéknek, hanem inkább beszélt ő is, de elintézni — el nem intézhetett semmit.

Ez a múlt, amelyben nincs öröm. És a két esztendőnek ez elválasztó pillanatában kutatjuk, hogy milyen a jövőendő? Olyan-e, amelyben van remény? Akárhogy keressük, nem igen látjuk csillogását. Egy mindent tudó politikus, Polónyi Géza tegnap nyilvános társaságban élesztgette ezt a reményt. Jövendőlte, hogy a reánk jövő esztendő első hónapjában a most még kerlelhetlen, összezsugorodott, de azért nagy ellentállásra képes obstrukció leszerel. Meg lesznek szavazva a katonai javaslatok, azután a költségvetési felhatalmazás. Megkezdhetjük az autonóm vámtarifa alapján az Ausztriával való kiegyezési tárgyalásokat, sőt talán be is fejezhetjük. Szép reményeségek, de nem hiszszük, hogy olyan gyorsan valóra váljanak. De tegyük fel, hogy így lesz; még akkor sincsenek eloszlatva azok a porfellegek, melyeket az obstrukció vert fel a politikai élet országutjáról. Előttünk áll a fenekestől felkavart politikai közélet, melynek lecsillapodása parancsszóra meg nem történik. És előttünk állanak a bizonyosra vehető új választások, melyek egészen más kepet adnak majd a parlamentnek. És ott

állanak előttünk végül az új pártelhelyezkedések, melyek szintén bekövetkeznek akkor, ha megismeri az ország a Tisza-kormány általános politikai irányzatát. A mult olyan zavarokat idézett elő politikai közéletünkben, hogy ezek az újabb elhelyezkedések szinte elkerülhetleneknek látszanak. Addig pedig a jövőt illetően csak sűrű köd van előttünk, melyen gyöngye szemünk még át nem tekinthet...

*

Holnap, 1904. január elsején lesz a politikai szerencsekívánatok napja is. Az országgyűlési szabadelvű párt tagjai újév napján, délelőtt tíz órakor gyülekeznek a szabadelvű pártkörben, ahol *Kubinyi Géza* a párt nevében üdvözlő báró *Podmaniczky Frigyes* elnököt, azután testületileg megjelennek a miniszterelnökségi palotában, ahol ugyancsak a párt nevében *Nagy Ferenc* üdvözlő gróf *Tisza István* miniszterelnököt. Onnan a párttagok a kabinet tagjaival együtt az országházba indulnak, ahol a párt nevében *Kristóffy József* üdvözlő a képviselőház elnökét, *Perccel Dezsőt*.

Gróf *Tisza István* miniszterelnök ez alkalommal — mint a hozzá közel álló politikusok beszélik — a jövőt illetően jelentős beszédet fog mondani s reá mutat arra is, hogy minő eredményre kötetett meg az ideiglenes kereskedelmi szerződés.

Gróf *Apponyi Albert* az újév napján szintén üdvözlő fogja politikai barátait. Az üdvözlő szónok *Szentiványi Árpád* vagy *Sághy Gyula* lesz. Gróf *Apponyi Albert* ez alkalommal szintén jelentős beszédet fog mondani a politikai helyzetről, mely elé érhető érdeklődéssel tekint az egész ország politikai közvéleménye.

A néppárt vezérét, gróf *Zichy Nándort*, a párt ezidőszerinti elnöke, gróf *Zichy Aladár* fogja üdvözlőni, akihez pedig *Buzáth Ferenc* intéz üdvözlő szavakat. A Kossuth-pártban is, az Ugron-pártban is meglesznek az újév politikai nyilatkozatok. Itt talán a harci tárogatót fújják, amott a tilinkót, mint a pásztor a régi harcok halmait fölött. Egyebekben hogy milyen lesz a jövő politikai esztendő, ki tudja? Most még azzal biztat minden, amilyen volt a régi

Mindössze is csak fejelés
A régi rosszból toldozza
Új rosszat a gondviselés.

A helyzet politikai eseményeire vonatkozó értesítéseinket a következőkben összegezzük:

Főispánváltások.

Beóthy Pál, Bereg vármegye új főispánja, kedden bucsuzott el a ceszári járástól, amelynek szolgabírája volt. A bucsulakomán a főispánon és feleségén kívül ott volt a járás egész tisztikara. A jegyzők nevében *Székelyhidy Károly* és *Nagy Imre* mondtak bucsuztatót. Az új főispán beiktatása január 20-ika körül lesz.

Domahidy Elemér, Debrecen és Hajdumegye új főispánja, január 10-én a déli gyorsvonattal érkezik Debrecenbe. Installációja január 11-én lesz. Délelőtt kilenc órakor Hajdumegye székházának nagy tanács-termében, utána tíz órakor a városháza nagy tanács-termében folyik le a beiktatási ünnepély. A beiktatási ünnepély végeztével *Domahidy Elemér* új főispán fogadja a megye és a város tisztelgő küldöttségeit. A küldöttségek fogadtatása után délután két órakor az Aranvbika-szálloda nagytermében diszebed lesz az új főispán tiszteletére.

Itj. báró *Perényi Zsigmond* újonnan kinevezett máramarosi főispán beiktatása január 23-án lesz. A főispán január 22-én érkezik Nagyszőlősről Máramarosszigetre. Máramaros vármegye székhelyéről *Szabó Sándor* alispán vezetése mellett 20 tagú küldöttség megy a főispán elé Királyházig, hol az alispán fogja üdvözlőni, míg Máramarosszigeten a vasúti indóháznál *Szerémy György* polgármester köszönti fel. A beiktatásnál az üdvözlő beszédet *Szabó Sándor* alispán mondja. A főispán beiktatása napján banket és a polgári körben *Lator Sándor* orsz. képviselő által rendezett hangverseny lesz. A főispánt *Ujocsából* nagy küldöttség kíséri az új otthonába és több országgyűlési képviselő is ott lesz a beiktatáson.

Az állami tisztviselők pótléka.

A tisztviselők pótlékainak kiutalásáról szóló kormányrendelet már napok óta foglalkoztatja a miniszteriumok számvevőségi osztályait. A számvevőségi tisztviselők permanenciában vannak. A hivatalos órákon kívül késő estig lázas sietséggel készítik ezer meg ezer tisztviselő számára az utalványrendeletet. A rendelet szövege rövid, csupán annyit tartalmaz, hogy fizessen ki az állampénztár vagy az adóhivatal az illető állami tisztviselő részére, fizetési könyvébe való szabályszerű bejegyzés mellett, az 1903. évi január 1-től kezdve 1903. december 31-ig terjedő időre esedékes pótlék után előlegképpen egy bizonyos összeget. Az állami tisztviselők jó része már megkapta az utalványrendeletet és a többi is néhány nap múlva felveheti a neki járó fizetési pótlékot.

A vidék mozgama.

Beregszászról táviratozzák: Bereg vármegye törvényhatósági bizottságának *Jobszthy Gyula* alispán

elnöksével tegnap tartott rendkívüli közgyűlése elhatározta, hogy gróf *Tisza István* miniszterelnököt és a kabinet tagjait fölíratban üdvözlő.

Kolozsvárról jelentik: *Kolozsmegye* tegnapi közgyűlése gróf *Béldy Akos* elnöklésével elhatározta, hogy gróf *Tisza István* miniszterelnököt és az új kormányt fölíratban üdvözlő.

Bács-Bodrog vármegye közönsége felíratilag üdvözlötte gróf *Tisza István* miniszterelnökké történt kinevezetése alkalmából. A miniszterelnök leiratban köszönte meg az üdvözlést.

Marosvásárhely törvényhatósági bizottsága dr. *Beniczky György* polgármester elnökleite alatt dec. 29-én tartott közgyűlésében csapatkórház építést határozta el. A közigazgatási bizottságba *Csiky Gergely*, *Kaspar Antal*, *Mácsi Odón* és *Bürger Albert* tagokat választották be. Gróf *Lázár főispánt* a jövő hó 4-én megérkezésekor küldöttség fogja üdvözlőni. Beiktatása január hó 5-én lesz.

Szerződésünk Olaszországgal.

Budapest, december 31.

Az olasz kereskedelmi provizoriumot kilenc hónapra, 1904. szeptember 31-ig megkötötték. Erről tegnap, szerdán este érkezett az első hivatalos távirat Budapestre. Ma cserélték ki a szerződési okmányokat Rómában. A részleteket egyelőre nem hozzák nyilvánosságra, gróf *Tisza István* miniszterelnök holnapi újévi beszédében csak be fogja jelenteni, hogy a szerződést megkötötték.

Iszonyu nyomás árán az olaszok elérték azt, hogy a *borvámklauzula érvényességét 1904. január 14-ig meghosszabbították*, amit a bortermelő magyar gazdák bizonyára nagy megütközéssel és legmélyebb szomorúsággal vesznek majd tudomásul. Mert ez nemcsak annyit jelentene, hogy a már szállításra kész vagy utban levő borküldemények még az alacsony vámtétel mellett jutnak át a határon, hanem azt is, hogy január 14-ig az olaszok újabb borözön előkészítésére szabad kezet nyertek.

Tallian Béla földművelésügyi miniszter nála járt munkatársunk előtt megerősítette a provizorium megkötésének hírére s hozzátette, hogy a provizoriumot a magyar bortermelők érdekeinek teljes védelmével kötötték meg. Ezt megtoldhatjuk a bécsi «Neue Freie Presse»-nek azzal az értesítésével, hogy a most követ-

A tengeren.

Hátrahagyott elbeszélés.

Irt: *Beksics Gusztávné*.

Bartoló, a vitorlás, három árbocos teherhajó kormányosa lekiáltott a matrózra, aki a polentához való lisztet szítálta:

— Ma csak hal legyen az asztalon! Hust ma nem szabad ennünk!

— Értem! — felelte a hajós-legény és befordult a kis konyhájába, melynek kényén csak egy tódult a füst, de nem fölfelé, hanem vízszintesen, úgy hogy szeméi könybe lábadtak és fehér kötényével megtörülte azokat.

— Átkozott viharja! Lesz ma táncolás! mormogá, mialatt a frissen fogott halakat takarítani kezdé.

— Dél felől huzzátok fel a vitorlákat! — parancsolá a kormányos — ha jó szelünk lesz, talán holnapra Madeirába érkezünk!

Mint a mókások, úgy csusztak-kusztak föl a napbarnított legények az árbocokra s csakhamar, mint egy óriási, háromszárnyú pillangó, lebeggett az olajos vízü, szürke habokon a hajó.

Hatalmas sapsák keletkeztek a hullámok tején és a lenyugvó nap is ködbe burkolva bucsuzott, hogy ebbe a mocskos szintű tengerbe lecsuszszék.

Bartoló egy szivart dugott a szájába és elégedetten mosolygott.

Már egy éve mult, hogy lisztrakományával Európából olindult. Szerencsésen át is adta az angol élelmezési hivatalnak és három hó óta

imbolyog rengeteg kávé és kakaó terhével, mert sehogysem kapott kedvező szelet.

Az északi, hideg szelek visszakorbaúszolták délre s szerencse, hogy fel nem borultak a nagy viharban. Igaz, hogy jól rakodott. Színültig telve a hajó alsó része. Nem dobálódhat jobbról-balra a teher, de szép egyenletesen van benne a középső fedélzet padmalyáig berakva.

Bartoló Angliába készül, ahová kereskedelmi kötelezettsége szállítani a rakományt.

De abban reménykedik, hogy előbb kiköt a spanyol partokon és megöleli feleségét *Emanuelkát* s a kis fiát *Juant*, kiköt éppen egy éve lesz, a karácsonyi ünnepek után, hogy elhagyott.

Mosolyogva szívja jó kubai szivarját és füstjében látni véli a hü asszony könyes szeméit, kis gügyögő fiát, akinek papagályt hozott, amelyik megtanulta a *Juan* nevet. Hogyne, hiszen a szájából etette, vízből itatta az egész uton a kis zöld állatot. Hogy fog örülni az a kis gyerek! Hát még az asszony, akinek drágaköveket hozott.

Oh! csak már indulna ez a három árbocos alkotmány! Mit fog felőle gondolni az asszony, hogy az ünnepre se tért haza?

Igaz, hogy irt neki levelet, melyet a lószállító gözös vitt magával; de hát micsoda kárpótlás egy szerető asszonyi szívnek a levél?

És mégis! Őt is ott várta már a lerakódó helyén a felesége levele. Itt van, a kebelén hordja.

Bartoló leleszi szivarját, kigombolja kabátját és előveszi a három hó előtt kapott levelet, melyben a felesége és a kis fia fényképe van.

A homályban nem látja a madonnaszerű képet *Bartoló* s így fektát:

— Lámpákat gyujtsatok! Nagy a köd! Minden árbocra fel kell huzni egyet, ide nekem is hamar, nem látom az iránytűmet!

És gyorsan, mint a parancsolat, ott függnek a vörös lámpák az árbocok tetején.

A hajóinas pedig kivilágítja a kormányos üveg-bódéját, ahol *Bartoló* nem az üveggömb fölé hajlik, amelyik alatt a compass izeg-mozog, nem a kerékre teszi jobb kezét, hanem a kettős képet nézdeli szerelmesen.

— Ma van karácsony este. Ezer meg ezer ember boldog a kedves családi körben! Mig én?... — sóhajt *Bartoló* és megcsókolja az arcoképet, gondosan rejti vissza belső zsebébe.

Minden figyelmét leköti most a tenger. Óriási hullámok labdáznai kezdenek hajójával.

Az árbocok recsegnek, ropognak. De *Bartoló* helyén áll. A hajó parancsnoka és kapitánya, egy ifju ember, halványan siet fel a hajó kabinjából *Bartoló*hoz.

— Ma rossz éjszakánk lesz! mondja izgatottan.

— Talán elérjük Madeirá! — feleli *Bartoló*.

— Vagy elveszünk! — mormogja az ifju kapitány, ki csak nemrég végezte a tengerészeti akadémiát és jó fizetéssel vállalta el a három árbocos parancsnokságát.

— Tejtelen száju majom! — mormogja magában *Bartoló*. — Egy csomó könyvet bevágnak, aztán már kapitányok! És egy ilyen viharezett tengerésznek, mint én, az ilyen parancsol! Miért nem megy az ilyen a személyszállító gözöstre, ahol egész nap udvarolhat, nyújtózkodhat!

— Fordítsátok meg a hajó irányát! — parancsolja az ifju kapitány. Szelje a hajó a habokat keresztbe, mert ilyen táncolással felborult!

kezd s a néhány hétig tartó átmeneti állapot után az olasz borok az egész provizórium tartama alatt a husz aranyforintos autonom vámtétel alá fognak esni. Amennyiben a provizórium ideje alatt a végleges szerződést megkötnek, úgy ez a végleges szerződés azonnal a provizórium helyébe léphet. A mostani ideiglenes szerződés tartalmát néhány nap múlva fogják egyidejűleg Olaszország, Magyarország és Ausztria területén közzétenni.

A külügyminiszterium lapja, a bécsi *Fremdenblatt* a részletekről a következőket jelenti:

A provizóriumot kilenc hónap tartamára, 1904. szeptember 30-ig bezárólag kötötték meg, azzal a feltétellel, hogy ha a hosszabb lejáratu végleges szerződés az alatt megkötetnék, az előbb is érvénybe léphet. A provizóriumban egyébképpen tarifális egyezmény, vagy az adriai halászat kérdésében megállapodás nem foglaltatik, de a *borvámklauzula teljes elejtéseért* az olasz bortermelés megkapta azt a koncessziót, hogy olyan borküldemények, amelyek ez idő szerint, tehát a máig, 1903. december 31-ig érvényes kereskedelmi szerződés idején konzuli vagy hatósági láttamozással szállításra készen, kikötők vagy vasuti állomások raktáraiban hevernek, január 14-ig a mostani 3 forint 20 kros vámtétel mellett jöhessenek át a határon.

Bécs, december 31. (Félhivatalos távirat.) Az Olaszországgal való 1903. december 6-iki kereskedelmi és hajózási szerződés az olasz kormányval való ideiglenes megegyezés alapján, végleges szerződés kötéséig azonban legfeljebb 1904. október 1-éig fennmarad. Kivételt képez a *borvámklauzula*, amely 1904. január 1-ével megszűnik. A *borvámklauzula* bosszu fennállása következtében kötött jogügyletek lebonyolítására átmeneti intézkedések történtek, melyek szerint az olasz borok, amelyek 1903. évi december havában szállítottak hajóra, vagy amelyeknek nevezett időközben való eladását konzulatusi hivatalos uton 1094. január 20-ig igazolták, 1904. január 31-éig métermázsa szerint 3 forint 20 krajcáros kedvezményes vámmal bocsátatnak be Ausztria-

Magyarországba. Hasonló átmeneti intézkedések érvényesek osztrák vagy magyar boroknak Olaszországba való küldésénél. Ezekre nézve érvényes a régi 5 lira 77 centesimi kedvezményes vám.

TÁVIRATOK.

A keletázsiai bonyodalom.

Berlin, december 31. A japán kormány közölte a tokiói követségekkel, hogy ultimátumot küld Oroszországnak ha jegyzékére nem kap hamarosan választ, mert a jelenlegi helyzet tartóhatatlan.

London, december 31. Japán két jelenleg Génuban épülőfélben lévő argentiniai hadihajót megvásárolt.

London, december 31. A *Times*-nak táviratozzák New-Yorkból, hogy a japán követ az államminiszteriumnak jelentést tett a helyzet válságos fordulatáról.

London, december 31. Tokiói jelentés szerint tegnap minisztertanács volt, amely elhatározta, hogy hadi célokra újabb száz millió jent fog követelni.

A török reformok.

Konstantinápoly, dec. 31. A porta ma fordul az olasz kormányhoz egy olasz tábornok átengedése végett csendőrpáncsnokul a macedóniai vilajetek számára. A prizrendi osztrák-magyar és orosz konzul egy keresztény csendőr jelentett megölése és egy gyakovai bírósági ülnök megsebezése miatt Hilmi basa főfelügyelőhöz fordult. Egyidejűleg az entente-hatalmak nagykövetségei felhívták a porta figyelmét ez esetekre, mire a porta azt felelte, hogy a merénylők keresztények voltak, kik egy kivételével le vannak tartóztatva.

A diplomácia ujéve.

Róma, dec. 31. Ma este volt az ujévi szokásos diplomáciai fogadtatás. A királyi pár a nagykövetekkel és nejeikkel szívélyesen társalgott.

Az angol-német kereskedelmi szerződés.

Berlin, dec. 31. A *Reichsanzeiger* császári rendeletet közöl a Németország és Anglia között fennálló kereskedelmi viszonyok meghosszabbítása tárgyában.

Támadó sztrájkolók.

Barcelona, dec. 31. A sztrájkoló bérkocsisok meg-támadták a vállalkozó fuvarosokat, kik nem akartak velük egyezésre lépni.

VIDÉK ÉS KÖZIGAZGATÁS.

— A soproni bankbukáshoz. Soproni tudósítónk táviratozza: Sopron város közgyűlése ma elhatározta, hogy a helyügyminiszter ama leirata ellen, mely a Müller-féle nagy alapítványt a bankbukás folytán ért veszteségeikért a várost teszi felelőssé, felír és a felírban részletesen kimutatja, hogy az említett veszteségeikért nem lehet felelőssé tenni a várost, mely az alapítványnak sem kezelője, sem felügyelője nem volt. A felíratot nagy küldöttség fogja a miniszterelnöknek átnyújtani, kit a város a vagyoni jogi felelősséget kimondó leirat visszavonására is felkér. Az alapítványnak a bankbukásból folyó vesztesége több százezer koronára fog rugni.

— Megzavart községi bíróválasztás. Kistorák torontálmegyei községben — mint tudósítónk jelenti — szerdán a bíróválasztásnál a szocialisták zavargást támasztottak, mert a főbíró nem akarta jelölni emberüket, aki egy kocsis volt. Annnyira erőszakoskodtak, hogy a lakosság nem mert szavazni. Mindössze nyolcan szavaztak le Popy Tamásra s ezt a főbíró megválasztottnak is jelentette ki. A rendet a községben csak estefelé tudták helyreállítani. A választást a szocialisták megfélembrezték.

— Tisztujtás Pancsován. Pancsováról táviratozzák: A tegnapi városi törvényhatósági tisztújító közgyűlés Zákó Milán főispán elnöklésével megválasztotta újból és egyhangulag polgármesterré Matlanovich Adolf eddigi polgármestert, főjegyzővé Szabó Jánost, tanácsossá Róth Ferencet, Jovanovics Sándort és Bogdanov Jánost, ügyészé dr. Karattur Arturt, aljegyzővé Koros Zoltánt, pénztárossá Popovics Györgyöt, ellenőrré Radojics Márkot, alkapitányvá Rakočics Sándort, közgyűlésmá Prrler Nándort, számtisztvé Nikolics Seilárdot, kapitánysági őröké Szvoboda Sándort, tanácsosi őröké Oprsa Aurélt.

— Fiume visszafejlődése. Fiuméből írják, hogy az óriási tőkeberuházást felemésztett kikötőváros gazdasági helyzete a lehető legrosszabb. Már évek óta tapasztalható a visszafejlődés, de az oly arányokat mint a folyó évben, eddigéle még nem mutatott. A kereskedelmi, ipari és közlekedési vállalatok fizetési tevékenysége alig mutat némi forgalmat és ha az általános forgalom adatai nem is igazolják a gazda-

— Az én hajómat nem borítja fel! — feleli dőlyfösen Bartoló. — Typhont, tornádót kibírt! És jól van rakodva! És ha a hajót hátba kapja a hullám — előre tolja!

— Eh! egy nappal előbb érkezünk-e vagy utóbb, az nem numerál! — mondja a kapitány és erélyes kézzel fordítja sajátkezüleg a hajó irányát a kormányon.

— A vitorlákat észak felől huzzátok fel! — kiáltja harsányan és Bartolóhoz fordulva így szól: — Ön elmehet! Majd küldje fel ide a vacsoránat!

Bartoló mitsem felel, mogorván lesiet és sőhajtvá látja, mint lassítják a hajó menetét. Igaz, hogy a vitorlás most nem táncol oly kegyetlenül, hanem a hullámok közt ring, de ezzel irányt is változtatott. Holnap se lesznek a Kanári szigetekenél, honnét távirni akart haza!

— És lent az étteremben már fel van terítve. Már érzik az olajban sült halak kellemes illata. A vacsorához csöngetnek és Bartoló elfoglatván a főhelyet, keresztet vet magára. A matrózok majd mind egybegyűltek, csak a pár inspekciós van fent a kapitánynyal.

— És lassan, csámcsogva esznek az emberek. Mind néma, mint a hal, melyet fogyasztanak.

Végre Bartoló megszakítja a csöndet, poharat ragad és így szól:

— Fiúk! Ma született a Jézus! Üritse ki-ki poharát az otthon maradt kedvesekért! Adja Isten, hogy több karácsonyestét ne töltünk a tengeren!

— Ugy legyen! — mondják kocintva a bronzszinre sült aren hajósok.

— Ma éjfélig fön leszünk! — folytatja Bartoló. — Tea mellett megvárjuk az éjfélt!

— És akkor megtudjuk a jövőndöt! — feleli a hajósok legvénebbje.

— Hogyan? Tán ólmot akarsz önteni? Hiszen az Sylvesterkor szokás!

— Oh! nem! Hanem meglessük az állatokat! Meglátjátok: a maeskánk, a tehenünk, a madaraink mind beszélni fognak!

— Bolond vagy, Jacopó! — szólt közbe Bartoló. — Az állatok beszélni fognak?

— Igen, az állatok! Így tanultam kis koromban a plébánostól az iskolában. Csakhogy aki meghallja, hogy mit beszéltek és elmondja valakinek, az három nap alatt meghal!

— És te ezt hiszed? — kérdé nevetve Bartoló.

— Tudom! — erősíté Jacopó. — Én magam is tanuja voltam mult karácsonykor az állatok beszélgetésének. Tudjátok, hogy én azon a gőzön szolgáltam, mely Transzvália lovakat vitt Fiuméből az angoloknak. Karácsonyeste lementem éjjélkor a lovak közé, melyek, mind fülkékben voltak a jászolok elé kötve. Már három hétig hánykódott a tenger és sok ló elhullott, így könnyen bebujhattam az üres jászolok egyikebe, hogy végre kiballgassam őket.

— És mit hallottál?

— Suttogást, nyögést és panaszló szavakat!

De nem értettem meg, miről beszéltek, mert e lovak magyar lovak voltak. Hanem egy kocsis kísérte őket és az is ott gunnyasztott a közelükben és az keresztet vetve magára, beszélt nekem, hogy a lovak beszéltek, panaszkodtak és elmondták egymásnak, hogy egy hét múlva meg-

szabadulnak kinjaiktól! És engem — mondá a kocsis — magukkal visznek, mert én verem őket!

— Hahaha! milyen mese! — kiáltá Bartoló, de Jacopó tiltakozva felelte:

— Szent ugyse! igaz, mert hajónk a viharban zátonyra került és a lovak a kocsisal elvesztek! Ti tudjátok, hogyan mentettetek meg engemet, aki egy csónakban hánykolódtam étlen-szomjan napokig.

— Az ijedség és a rémület vette el az eszedet, hogy ilyeneket hiszesz! — mondá Bartoló, de a matrözsereg babonás félelemmel szemlélte óráját és csaknem egyszerre szóltak: — Háromnegyed tizenkettő, menjünk az állatokhoz!

A hullámok csapkodása közt botorkált a matrözsereg a hajó hátvédőbe, ahol a tehenke kérdőzött egy kabinszerű rekeszben. A házi-macska szörét borzolva, fényes szemét fájdalommal veté föl a nagy állatra és keservesen nyávogott.

A nagy tehen abbahagyta a kérdőzést, lehajolt és érdes nyelvvel megnyalta a macska pófáját. Hogyne, utitársak, pajtások voltak!

A matrözök guggolva leselkedtek künn a sötétben. S a tehen nagyot bögött, föltartá fejét fájdalommal, mintha az eget keresné, majd lehajolt a nyávogó macskához és rálehel.

Elmult az éjféli. A matrözök mit sem hallottak, de Jacopó azt erősíté, hogy sugott valamit a maeskának a tehen!

Bartoló pedig a kabinjában tilve, a papagályra bámult, aki pont éjjélkor elkiáltá magát:

— Juan! Juan!

— Juan! az én kis Juanom! tán már alszik! — motyogja a papagályra meredt szemmel Bartoló.

sági pangás nagy mértékét, úgy a flumei kereskedők és iparosok lassu, de biztos pusztulása mutatja a rendszeres visszafejlődést. A magyar kikötővárosra súlyosan nehezedik az áldatlan parlamenti harc is, amely számos üdvös és sürgős tervnek volt a megakadályozója. A flumei közgazdasági körök bizalommal várják a kormánytól és báró Roszner Ervin új kormányzótól a helyzet javítását.

— Temesvár városa tegnapi közgyűlésén föltűnést keltett a tanácsnak az a jelentése, hogy a várterület végleges átvételét első sorban az gátolja meg, hogy katonai részről több évi sürgetés mellett sem készültek még el ama katonai építkezések tervei, melyek a mostani várterület felszabadítása folytán szükségessé váltak. Ezért nem lehet megállapítani a végleges szerződés pontozatait. — Az új vágóhid munkálataira az árlejtés már februárban meg lesz, a tervek kidolgozásáért Székely László városi építésznek a közgyűlés elismerést szavazott. — A villamos vasut részvényei a fölkinált nagy árfolyam mellett sincsenek teljes számban a város birtokában; az átvétel ennél fogva adás-vétel alakjában fog megtörténni.

Előfizetési fölhívás!

1904. január 1-ével új előfizetést nyitunk a *Magyarságra* és kérjük az előfizetés mielőbbi szives eszközzését. Régi előfizetőinket, kiknek előfizetése 1903. december végével lejárt, arra kérjük, hogy az előfizetést mielőbb eszközölni sziveskedjenek, nehogy fennakadás legyen a lap szállítása körül.

Programmunk lapunk címében van megírva. Magyarok akarunk lenni és vagyunk minden sorunkban, minden betűnkben, mint ahogy magyar ennek a földnek szeretetétől izzó minden vérünk.

A *Magyarság* egyik főcélja leginkább a kisebb társadalmi rétegeknek védelmezése. Ezen védelem közé tartozik az őrtállás mellett, hogy a magyar föld maradjon a magyaroké, mert csak addig a miénk ez az ország, míg miénk annak minden halma, völgye, ordoje, tava és patakja. Hivatásunkhoz képest küzdünk ama gaz uzsora ellen, mely különösen Erdélyben és Felső-Magyarországon szedi áldozatait, kivándorlásra kényszerítve magyar és székely testvéreink ezreit.

A *Magyarság* különös súlyt fektet arra, hogy a társadalom azon rétegeinek sorsa, amely rétegek szomorúan csekély díjazás mellett nehéz szellemi munkát végeznek — jobbra forduljon. Ide tartoznak különösen a tanítók, a kishivatalnokok, a községi jegyzők, azok, akik hivatva vannak a nép nevelésére, vezetésére, irányítására.

Szinte babonás félelemmel kérdé a papagályt: «Él-e Juan, vagy meghalt Juan?»

S a papagály egyre rikácsolá:

— Juan! Juan!

— Felelj! meghalt? — kérdé szivdobogva Bartoló, kit a babonás matróz elbeszélése megtántorított s a papagály ráfelelte:

— Meghalt!

— Meghalt? — kérdé vadul a madártól Barés a papagály betűszerint ismétli:

— Meghalt!

Kimondhatatlan fájdalom vett erőt Bartoló lelken és felrohant a fedélzetre a kapitányhoz:

— Capitanó! Igy sohasem érünk célt! Engedje át nekem a kormányrudat, mert nekem okvetlenül ott kell lennem reggelre Madurában.

— Nagy a vihar, a hajót meg nem tehetjük ki veszedelemnek!

— Eh! hisz biztosítva van! — felelte Bartoló. — Én régi tengerész vagyok, nem félek a haláltól.

Sápadtan kelt fel az ifjú kapitány a kormány mellől s szó nélkül lement. Bartoló pedig harsány hangon rendelkezett, hogy a vitorlákat mind szél iránt vonják fel.

És rohant a hajó! Lobogtak a megfeszült vitorlák. Dobálta a hullám a járművet, de mindig feljebb, északra vitte a hajót és mire megvirradt és szétfoszlott a köd, a madeirai kikötőbe befutottak.

Mint az örült, szaladt Bartoló a postára, hogy babonás ijedelmét megegyugtathassa.

S ott várt már rá a szomorú levél, hogy Juan, a kis Juan — kiszzenvedett.

sára. Sajnos, Magyarországon mindenre van pénz, csak a legérdemesebbek tisztességes életföntartásának biztosítására nincs. Ami erő adott nekünk, azzal arra fogunk törekedni, hogy ez a helyzet megváltozzék. Ha milliók adatnak ki sokszor a nemzet megkérdőztetése nélkül új ágyukra, új hadihajókra, kell, hogy százazrek jussanak a magyar közművelődés, közszolgálat élő, nélkülözö martirjainak is.

A *Magyarság* nevének megfelelőleg, szépirodalmi közleményeiben is teljesen magyar igyekszik lenni s azért tárca- és regényrovatát a legtehetségesebb magyar írók műveivel tölti ki. Amit egyetlen lap sem ad olvasóinak, mi minden vasárnap egy képes szépirodalmi hetilapot, a *Magyar Család*-ot tesszük le a mi tisztelt közönségünk asztalára, melyből szórakozást meríthetnek az anyák s gyermekeik az ott található csilingelő meseszövből. A *Magyarság* minden előfizetője kap ezenkívül az év végén egy *Albumot*, mely a magyar könyvpiacra nagy feltűnést keltett és amely gazdag társadalmi és szépirodalmi tartalmánál fogva páratlanul álló kincstára az ez évi szellemi termékeknek. Ezen albumot azonban csakis tényleges előfizetőink kapják meg.

Mind ezek előrebocsátása után arra kérjük tisztelt Cimet, hogy a *Magyarság*-ra előfizetni és arra előfizetőket gyűjteni sziveskedjék. Mindenkinek, ki 5 új előfizetőt szerez a *Magyarság*-ra, teljesen díjmentesen küldjük lapunkat arra az időre, amíg az általa szerzett előfizetések tartanak.

A «Magyarság» előfizetési árai:

Helyben:		Vidékre:	
Egy óra	1.—K.	Egy óra	1.20 K.
Negyedévre	3.—«	Negyedévre	3.60 «

Mutatványszámot hárkinek kívánatra készsággel küldünk.

Mérsékelt előfizetési áron kapiák olvasóink a «Budapesti Bazar» című legolcsóbb magyar divatlapot és az «Urambátvám» című egyedüli magyar társadalmi és családi élelapot. A «Budapesti Bazar»-t 1.50 K. helyett 1.30 koronáért; az «Urambátvám»-ot pedig 4 K. helyett 3 koronáért küldjük negyedéven át.

Hazafias tisztelettel a

„Magyarság“

szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28.

NAPIHIREK.

Budapest, december 31.

— (Időjárás.) A maximum Magyarország fölé került és a délnyugati alacsony nyomás Közép-Európa fölé nyomult. Európa időjárásának jellege csaknem változatlan maradt.

Hazánkban a fagy általános maradt, mely különösen az északi meg a keleti részeken volt igen erős. Az idő különben nyugaton, hol kevés hó is esett, boros, egyebütt pedig jobbára derült.

Jóslat:

Nyugat felől hőemelkedés és elvélve havazás várható.

Hőmérséklet: — 5-6 C. fok.

— (B. u. é. k.) A haldokló esztendőben már csak néhány óra tartja a lelket s aztán ez is odadől ösdi társai közé a feledékenységbe. Nem fogja fejfa jelölni az emléket, mert az esztendő, eltérőleg az emberektől, csak hosszú idő múlva jutnak ahhoz a szerencséhez, hogy nevezetesen tartásuk őket, ha egyáltalán annak tartják. Hogy az 1903-as évszám föl fog-e jegyezteni, azt ma még senki se tudja. E pillanatban csak azt érzi az ember, hogy a megvénhedt esztendő békétlenül fekszik bele a sirba, amelyet neki megvetettünk s hogy boszút álljon, nyakunkra küldi az újnak hírnökeit. Azokat, akik még ő alatta szolgáltak rá az újvi garasra, végrendeletileg az új év első napjára hagyományozza, hogy üldözzenek mindenerket a végkimerülésig. Mert az új esztendő nem akkor kezdődik, amikor a régiek vége, hanem akkor, amikor az első boldog újvi kívánság elhangzik. S ezt a kívánságot halljuk, belezuga a fülünk, betelünk vele és megunjuk, de mindez az élvezet nem

jut ki — ingyen. Hogy az új évben boldogok legyünk, akár akarjuk, akár nem, úgy meg kell adoznunk, mintha az újvi okvetlenül a főnyereményt hozná meg a számunkra. És ezzel a hittel is jönnek egymásután, végtelen sorban: Házmaster, viceházmaster, szenes (legalább kettő), levélhordó (legalább három), pénzes-postás, újsághordó (2-3), kéményseprő, szemetes (kettő), tejhordó, zsemlyehordó, gázos emberek (2-3), villamos emberek (kettő), lámpagyújtogató és a többi, boldog, boldogtalan, elárasztanak, mint a hullám a fuidoklót. És szalmaszál semerre, amibe kapaszkodhatnánk. Mit tegyünk hát mi, szegény üldözöttök? Megragadunk egy üres pillanatot és boldog újvet kívánunk az olvasó közönségnek.

— (Királyunk), mint Bécsből jelentik, teljesen jól érzi magát. Tegnapi is, mint rendesen, reggel 4 órakor kelt fel, folyóúgyeket intézett el, kilenc órakor meghallgatta két főhadsegédének jelentését, félórával később *Montenuovo* herceg második főudvarmester jelent meg ő felsége dolgozószobájában. A király a keresztcsont körül még fájdalmat érez ugyan, de állapota teljesen kielégítő. Itt említjük meg, hogy a londoni «Standard» egész határozottsággal megerősíti azt a hírt, hogy *Ferenc József* király Angliába készül s a tavasszal akarja viszonzni *Edvárd* király látogatását. De azért még jó ideig el fog tartani, amíg az utazás részletes programját megállapítják. A londoni lap rámutat arra, hogy királyunk öreg korára való tekintettel, de amiatt is, hogy két államában súlyos belső politikai válság van, lemondhatott volna a látogatás viszonzásáról anélkül, hogy ezért a köteles udvariasság elmulasztásával lehetne vádolni. De annál hálásabbak lesznek az angolok, ha a látogatás mégis megtörténik. Angliában a legszivesebben fogják fogadni, mert ott számtalan tisztelője van, ellensége pedig egy sincs. Nagyra becsülik, mint uralkodót s mint a béke igaz barátját.

— (Kitüntetés.) A király dr. *Haas* Jakab, Turóc vármegyei tisztii főorvosának, a közegészségügy terén szerzett érdemei elismerésül a *Ferenc József*-rend lovagkeresztjét adományozta.

— (Az egyház köréből.) A király a gyulafehérvári fogarasi görögszertartású főkáptalanban dr. *Szmigelski* Viktor kancellár kanonoknak az iskolás kanonokságra és dr. *Marcu* Izidor theológus kanonoknak a kancellár kanonokságra való fokozatos előléptetését jóváhagyta és megerősítette.

— (Fejedelmek utazása.) Londomból jelentik, hogy *Edvárd* király a tavasszal hosszabb utazást fog tenni a Földközi-tengeren és ebből az alkalmából meglátogatja Cadix, Gibraltár, Malta, Palermo, Athén, Korfu és Velence kikötőjét. Velencéből a király Berlinbe utazik Vilmos császár látogatására és Berlinből visszatér Londonba. — *Miklós* cár római utazása, amelynek elhalasztása oly sok kommentárra szolgáltatott alkalmat, nemsokára mégis meg fog történni. A «Berliner Tageblatt» legalább római forrás alapján azt jelenti, hogy a cár 1904. március, vagy április hónapban bizonyosan el fog látogatni az olasz fővárosba.

— (A király Calice báróhoz.) Királyunk báró *Calice* nagykövethoz annak ötven éves szolgálati évfordulója alkalmából a következő táviratot küldte:

A mai nappal tölti be nekem és a monarchiának az államszolgálat különböző és jelentős állásában töltött tevékenységének 50-dik évét. Üdvözlöm önt hosszú szolgálati ideje után, melyből több, mint két évtizedet töltött mint nagykövetem Konstantinápolyban és különös megalégedettséggel tekintek kiváló és eredményes szolgálataira, melyeket a hazafiaság töltött be mindenkor. Amidőn önnök köszönetemet és elismerésemet fejezem ki, tovább is számítok értékes szolgálataira.

— (Belépés a macedon csendőrségbe.) Bécsi tudósítónk telefonon jelenti, hogy a katonai hadtestparancsnoksághoz rendelet ment, amelyben felhívják a közös hadsereg és a csendőrség tisztikarát és altisztjeit az ottomán csendőrségbe való belépésre. A rendelet értelmében a tiszt és altiszt önként jelentkezhetnek akár a közös hadsereg, akár a honvédség, akár a csendőrség kötelekéből s három év múltán régi rangjukkal visszatérhetnek ezredeikhez. Ami az altiszt számát illeti, azok első sorban

a csendőrségek kötelékéből jelentkezhetnek a macedóniai csendőrségbe való belépésre, de ha ez a szám nem elegendő, úgy a közös hadsereg-heli, honvédségi és haditengerészeti altisztek jelentkezését is figyelembe veszik. Az altisztek örmesteri rangot kapnak az ottomán csendőrségben. — Gróf Salis alezredes, a macedóniai csendőrség helyettes parancsnoka, még e héten elutazik Macedóniába.

— (Szilveszteri istentiszteletek.) A keresztény egyházak lelkészei a szokásos istentiszteletekkel rekesztik be az ó-esztendőt. A főváros katolikus templomaiban Szilveszter napjának délutánján litániák és szentbeszédnek lesznek. A rend fenntartásáról mindenütt a hívők maguk gondoskodnak. A protestáns templomokban szintén délután tartják meg az évzáró istentiszteleteket. A református templomokban úgy a pesti oldalon, mint Budán a délután három és hat órákor tartandó istentiszteletek alkalmával a Lorántffy Zsuzsanna-Egyesület részére perselygyűjtés lesz.

— (Péter király és a királygyilkosok) Mint Belgrádból jelentik, a hivatalos «Samouprava» határozottan megcáfolja azt a hírt, amely még mindig erősen tartja magát, hogy Péter király levele, amelyet még a grilkosság előtt intézett az összeesküvőkhez, egyáltalában létezne s kijelenti, hogy a kormány egy barátja 100 ezer frankot ígér annak, aki egy ilyen írásról csak fotográfiát is felmutat.

— (Bibornokok a veto-jog ellen) A római «Tribuna» jelentése szerint a Vatikánban egy bibornokokból álló gyűlés azon tanácskozott, hogyan lehetne a jövőben a pápaválasztásoknál megakadályozni, hogy a hatalmak valamelyike veto-jogot gyakorolhasson. Rampalla bibornok, aki ellen a legutóbbi pápaválasztásnál a veto-jog irányult, a gyűlésen nem vett részt.

— (Zanardelli temetése.) Bresciából táviratozzák: Zanardelli temetése rendkívüli ünnepiesen folyt le. Jelen volt a turini gróf, Giolitti miniszterelnök, Ronchetti, Orlando és Mirabello miniszterek, a parlament két házának elnökségei, számos szenátor és képviselő, a milánói francia konzul mint a francia kormány képviselője, Brescia és más városok hatóságai, számos egyesület és a tanulóifjuság. A hatóságai, számos egyesület és a tanulóifjuság. A gyászmenet óriási néptömeg sorfala közt vonult a temetőbe, ahol a koporsót ideiglenes sírboltba temették. A katonaság is részt vett a gyászpompában.

— (Református püspökválasztás.) A Szász Károly lemondásával megüresedett dunamelléki egyházközségi püspöki állás betöltése január 19-én fog eldőlni. Ekkor ugyanis a bizottság felbontja és összeszámolja a jelöltekre beérkezett szavazatokat, melyeket a kerület egyháza már beküldött az espereseknek, akik jan. 15-ig adják tovább a püspöki hivatalba. A két hivatalos jelölt, Baksay Sándor solti esperes és Petri Elek budapesti teológiai tanárn kívül aligha kapott másvalaki szavazatot. Az újonnan megválasztott püspököt még januárban beiktatják nagy ünnepélyességgel méltóságába. A szavazatható bizottság elnöke Darányi Ignác főgondnok, tagjai: Koncz Imre és Mátyás Lajos esperesek, Adám András és Sztassy Aladár gondnokok, Vécsey Tamás dr. főjegyző és Kovács Albert aljegyző.

— (Augusztia főhercegnő a Mentők vívóünnepélyén.) Ma vette ez ünnep vezetőse a hivatalos értesítést, hogy úgy Augusztia főhercegnő védőnő és József Agost főherceg meg fog jelenni a mentőegyesület javára január hó 10-én a székesfehérvári Vigadóban rendezendő nagy vívóakadémián, mely a Nemzeti Sport nagy vívóversenyét bezárja. Az ünnepély alkalmából külön emlék lap fog megjelenni. A jegyárutás a rendezőbizottság irodájában (IV., Koronaherceg-u. 2. I. em. Nemzeti Sport szerkesztősége) megkezdődött, hivatalos órák déli 12-2 óra közt.

— (A honvédség szaporítása.) Teljesen autentikus és megbízható forrásból jelenthetjük, hogy illetékes körök már körülbelül két hete komolyan foglalkoznak a honvédség létszá-

mának szaporításával. Az előkészítő munkálatok már folyamatban vannak s — mint értesülünk — rövid időn belül véget is érnek. Forrásunk arról még nem számol be, hogy a szaporítás mily arányú lesz, de mi azt hisszük, hogy legalább három ezreddel fog növekedni a létszám. Ezek komoly értesüléseink. Hozzájuk most még csak egynehány magyarító megjegyzést kell fűznünk, melyeket — úgy, ahogy adjuk — szép asszonyok, boldog mamák sugalmazták e sorok írójának. A kis mamák mesélik, hogy Budapest játékkereskedéseiben már karácsony előestéjén sem lehetett kapni *ólom-honvéd katonákat*, mert a vásárlóközönség mind csak azokat kapkodta, a *közhadsergeből pedig mind raklón maradtak*. Ime a hazafias fellendülés hatása még a gyermekszobában is érezhető. A kis hazafiak, akik még kaptak a kék atillás, piros sításos katonából, boldogan hadakoznak a német ellen, míg azok, akiknek már nem jutott, szomorúan várják a létszámszaporítást, mely tehát ezzel a legfontosabb teendők közé tartozik s főntebbi «autentikus» értesülésünk szerint a közel jövő kérdése.

— (Öngyilkos attasé.) Bécsből jelentik: Egy glognitzi szállóban tegnap délelőtt fűbelölte magát dr. Fischmeister Andor konzulátusi attasé. A huszonhat esztendő fiatal embert négy hónappal ezelőtt helyezték át a berlini főkonzulátusról a moszkvai konzulátushoz attaséknak. Fischmeister el is foglalta új állását, de néhány nappal ezelőtt szülei tudtán kívül visszatért Bécsbe. Innen Máriacellbe, majd Glognitza utazott, ahol ma délelőtt öngyilkos lett. Kétségbeesett tettének oka boldogtalan szerelem.

— (A főváros tisztújítása.) A főváros törvényhatósága tegnap délután folytatta tisztújítását. Megválasztották a két alpolgármestert, árvaszéki elnököt, árvaszéki elnökhelyettesét, tisztii főügyészt és tisztii főorvost. Csak az alpolgármesteri állásért volt küzdelem, a többi főtisztviselőt egyhangulag választották. A két alpolgármesteri állásra Mataska Alajos (227 szóval) és Rózsabölggyi Gyula (207 szóval) volt alpolgármestereket választották meg. De nagyon jelentékeny pártja volt Kun Gyulának is, aki 136 szavazatot kapott. Árvaszéki elnök lett Sipőcz László dr. elnökhelyettes dr. Pözel István, tisztii főügyész Fülpp Kálmán, tisztii főorvos dr. Schermann Adolf. Amíg a folyosón korteskedtek s az elsőemelti tanácssteremben szavaztak, a közgyűlési teremben gyorsan végeztek a napirend tárgyival. Igaz, hogy alig volt nagyobb fontosságú dolog a napirenden s a városatyákat sokkal jobban izgatta a választás, mint a tárgyalás. A tisztújítást a jövő héten csütörtökön folytatják. Akkor választják meg a tanácsosokat, főszámvevőt, középítési igazgatót, árvaszéki ülnököket, tisztii ügyészeket és a szakbizottságokat.

— (Nemzetközi ornitológiai kongresszus.) Az egész földkerekség ornitológusai 1905-ben Londonban kongresszusra gyűlnek egybe, melynek előkészületei most történnék. A kongresszusnak legfőbb tárgya lesz a gazdaságilag szambavehető madarak táplálkozására pozitív vizsgálatokat tenni. Herman Ottó, az ornitológiai állomás vezetője e tekintetben széleskörű, intenzív vizsgálatokat eszközölt.

— (A télről.) A karácsony második napján hirtelen megváltozott idő keményen tartja magát. Állandóan minusz öt-tizenöt fok a hideg, sőt egyes vidékeken még ennél is alacsonyabban jár a hőmérő. Valóságos szibériai a hideg, hogy az embernek szinte megfagy a lehellete. A szélesen hőmpölygő Duna tükre is tele van már hatalmas uszó jégtáblákkal s ha így tart, egy-két nap alatt befagy egészen a víz. A magyar tenisz, a Balaton — ritka dolog pedig — mint Keszthelyről táviratozzák, ma reggelre teljesen beagyott s a négy centiméter vastagságu jeget ma már vígan vagdossák a munkások s hordják jégvermekbe. De Máramaros megyében is cudar idők járnak.

Mint tudósítónk jelenti, Máramarosban december 29-én oly nagymennyiségű hó hullott alá mindenfelé, hogy a magasabb vidékeken egyszerre járhatatlanná lettek az utak; a havasokon pedig méternyi magasságu a hó.

— (Az írói tantiémek.) Berlinből jelenti tudósítónk telefonon, hogy Scherl Ágostonnak, a Berliner Lokalanzeiger tulajdonosának kezdeményezése, amelyet takarékosági rendszernek nevezett el ő maga a kormányhoz intézett emlékiratában, nagy forrongást keltett írói és lapkiadói körökben. A Tägliche Rundschau szerint a terv az írók részéről nagy ellenszenvvel találkozott, de azoknak az íróknak a száma is tekintélyes, akik lelkesednek Scherl újításáért. A terv, amely már a kormány illetékes ténylezőit foglalkoztatja, abból áll, hogy az írók műveikért örökárát kapnak s ennek fejében a regényeket, tárcákat s mindenféle irodalmi cikkeket valamennyi lap lenyomtathatja.

— (Az időjárásról.) Vozáry Pál (Meteor) szombathelyi főmérnök, a kiváló időjós, a következőket írja az időjárásról: December hava, bár a jelzett hideg időt eleinte nem hozta meg, mégis a megirt csomópontok napjain a lég hőmérséklete a fagypontra szorította a hőmérőt. E hőmérséklet majdnem mindig csupán egy napra szorított, különben pedig december havában meglehetősen egyforma természetű volt az időjárás és pedig 2 + 5 fok C. közötti hőmérséklet mellett borús, nyirkos, ködös és csapadékos. A bolygók állásából jövő hideg jellegű idő azért nem érvényesülhetett előbb, mivel a napon e hónapban igen erős kitérések voltak, amelyekről a foltok nagymennyisége és óriás alakjai tanuskodtak. E kitérések meleg jellegű rezgése a bolygók állásainak hideg jellegű rezgéseivel egyesülve légkörünkben a hűvös, nyirkos, borult és csapadékos időjárást idézték elő, mint e két erőhatás természetes következményét. A bolygók hideg jellegénél fogva jelzések szerint karácsonykor kellett elérnie a hidegnek decemberi maximumát és ezen ünnep előestéjén fagypontra is szállott a hőmérő s a 25-iki csomópont hatása alatt a délelőtti folyamán erősebb hóesés állott be, fehérré téve a legtöbbször által feketének gondolt karácsonyi ünnepeket. December hó utolsó napjainak időjárása a bolygók állásából következett még mindig hideg jellegű, míg január hó első felére a bolygók részéről jött hatás indifferens, amelyre inkább csak a nap sugarainak ferde esése érvényesül, ami pedig, mint tudva van, szintén hideg jellegű ezen időszakban. A napon végbe ment vagy végbe menő jelenségek a teljes borulat miatt meg nem figyelhetők, így ezek számításba sem vehetők. Január hó első felének csomópontjai 3-8-13-ra esnek, leginkább szeles, viharos jelleggel.

— (Az egyetemi athléták táncestélye.) A Budapesti Egyetemi Athletikai Klub táncestélyének idejét a rendezőség 1904 február 9-ére állapította meg. A táncestélyt a Katolikus Kör dísztermében tartják és azon a klub házi cigánya, Kiss Jancsi, a balatonfüredi primás muzsikál. A rendezőség már megkezdte működését és minden vasárnap délelőtt 11 órákor összejövetelet tart a klub egyetemi helyiségében. A mulatság napján és az azt megelőző napokon a rendezőség irodája a Pannonia-szállóban lesz. A meghívókat január hó első felében küldik szét. Akik meghívóra igényt tartanak, forduljanak levélben Lázár Ferenc pénztárhoz (IV., központi egyetem), ki egyéb felvilágosítással is szívesen szolgál.

— (Az ujlakiak kérelme.) O-Budán új állami gimnázium létesült, amelynek elhelyezése azonban ideiglenes jellegű és a célnak nem felel meg. Az ujlaki rész lakossága most mozgalmat indított avégből, hogy az új gimnázium ne O-Budán, hanem Ujlakon helyeztessék el s e végből ma délután Kézdi Kovács László vezetése mellett küldöttség tisztelt Berzevicsy Albert vallás- és közoktatási miniszternél kérve, hogy az új gimnáziumot Ujlakon, a Lajos-utca körül építtesse. Berzevicsy Albert vallás- és közoktatási miniszter szívesen látta a küldöttséget s megígérte a kérelmet partfogásba vételét.

Törvényesen védett

„Bob-csemege”

a legkellemebb használatú Orvosok rendelik.

Kapható a gyógyszerárakban.

Főraktárak: Lux Mihály, Múzeum-körút 7. Dr. Egger Leó, Váci körút 17. Török József, Király-utca és Andrássy-ut, Karischmaroff A., Népszínházzal szemben, Fodor J Sas-drogueria, Kerepesi-ut, Gara és Roh, József-körút 74., Fodor Márton, VII., Király-utca 41. és Váci-körút 10., Moirar és Moser, Koronaherceg-u., Neruda Nándor, Kossuth Lajos-utca, Sz. e. Lajos, Andrássy-ut 74., Reiner és Tersa, Buda, II., Pó-utca 12.

— (Nagy tüzvész a fővárosban.) Óriási tüzveszedelem fenyegette a késő éjjeli órákban a fővárosnak azt a részét, amely a Soroksári-ut közelében terül el. Éjjel után fél háromkor telefonon jelezték a központi tűzoltóságnak, hogy ég a külső-soroksári-uti petróleum-finomító gyár, amely a 73. szám alatt létezik.

A veszedelmes tűzhez öt tűzország vonult ki. Nevezetesen kint voltak a tűznél: a központi tűzország, továbbá a VIII. IX. és X. kerületi tűzoltóság és az önkéntes tűzoltók. *Szcerbovsky* Szaniszló tűzoltó-főparancsnok és *Markusowsky* tűzfelügyelő vezényelte alatt. Kivonult a tűzhez a rendőrségen kívül a katonai készenlét is, amely nyomban kordont vont az égő petróleumgyár körül. Mire a tűzoltóság a helyszínére érkezett, már két robbanás történt a gyárban. A 3. és 4. számú tartály robbant fel és a lángra kapott kiömlő petróleum valóságos lángtengerbe borította a gyáruvárt, sőt a gyár környékének egy részét is. A közeli lakosság rémülten futott ki az utcára, mert minden pillanatban az a veszedelem fenyegette őket, hogy a dühöngő elem felrobbantja az egész gyárat és akkor elpusztult volna a közelben minden élő lény. A kivonult tűzoltók halálmegejtéssel látták neki az oltság veszedelmes és embertöltő mód nehéz munkájához. Maga *Szcerbovsky* Szaniszló főparancsnok vezette az oltság munkáját, még pedig olyan szerencsével, hogy a legnagyobb veszedelmet: az egész gyár légherőpalást megakadályozta. A lángtenger fölött járó tűzoltósággal ugyanis a gyárnak még nem égő részét vette védelmébe és így sikerült elérnie azt, hogy a gyár kilenc tartálya közül hét tartálynak a felrobbanását megtudták akadályozni. Megmentették *Czenkivül* a raktárt is, amely, ha meggyuladt volna, az egész városrész veszedelemben lett volna. A nyomban megtartott tűzvizsgálat a tűz okául *gonddalanságot állapított meg a gyár műszaki vezetésére részéről*. Amennyiben a kazánokat tuhevitették és ennek folytán következett az iszonyu robbanás, amely a csöndes éjszakában egetrázó mennydörgésszerű robajjal történt. Az anyagi kár nyolcvan-ezer korona, amely biztosítva volt.

— (Nagy csempészet a román határon.) *Temesvári* tudósítónk jelenti: Az utóbbi hónapokban a déli megyékben általánosan feltűnt, hogy rendkívül sok szarvasmarha és sertés érkezik Románia felől az országba, mely körülmény különösen a földmívelési miniszterium figyelmét vonta magára. A titokban folytatott nyomozásokból kiderült, hogy a becsempészett állatok Krassó-Szörénymegyén keresztül jutnak az országba, minek folytán a földmívelésügyi miniszterium a *temesvári* állategészségügyi felügyelőt bízta meg a vizsgálat megejtésével. E vizsgálat kétségtelenül megállapította, hogy Romániából már majdnem egy év óta nagymennyiségű szarvasmarhát és sertést csempészenek be a *kornyarévi* havasokon át, *Jablonica*, illetőleg *Bozovics*, *Stajerlak* és *Anina* felé. A vizsgálat azonban kiderítette azt is, hogy e bűnös manipulációban több községi előjárónak és jegyzőnek is része van, minek folytán többeket máris felfüggesztettek. A vizsgálat folyik.

— (A magántisztviselők nyugdíj-egyesületének új alapszabálya.) A belügyminiszter jóváhagyta a Magántisztviselők Országos Nyugdíj Egyesületének 1903. június 21-én módosított alapszabályait, amelyek intézkedései közül különösen két újdonság emelendő ki. Az egyik: a vizsgálható biztosítás, amely lehetővé teszi, hogy azok, akik eddig valamely gátló körülménnyel fogva nem léphettek be az egyesületbe, mulasztásukat részben vagy egészben pótolhassák. A másik a nőtisztviselőknél teszi lehetővé, hogy munkaképtelenségük esetére s *agkorukra* ők is nyugdíjat biztosíthassanak maguknak. Mindkét módosítás lényeges haladást jelent ezen egyesület életében, mely szociális jelentőségű céljainak megoldására most már tekintélyes anyagi erővel rendelkezik.

— (Tisztújítás Versecen.) Versec város törvényhatósága tegnap tartotta *Zákó* Milán főispán elnöklésével tisztújító közgyűlést. Polgármester lett *Weifert* Károly, aki már huszonhét év óta szolgálja szülővárosát és aki beköszöntő beszédében ismételtén kijelentette, hogy működésében a hazafiság és pártatlanság fogja vezetni. Megválasztották továbbá főjegyzővé *Kosztrovits* Ivánt, ügyészszé dr. *Rezucha* Istvánt, tanácsossá *Pavlovits* Ignácot, *Márk* Antalt, *Bódry* Mihályt és *Kajman* Pált, árvaszéki előadóvá *Mikler* Gusztávot, aljegyzővé *Dadics* Ljubomirt, pénztárossá *Held* Gusztávot és ellenőrré *Lulits* Etát. Felhívó volt, hogy a 2500 koronával javadalmazott árvaszéki jegyzői állásra egyetlen pályázó sem jelentkezett. A közgyűlés *Zákó* Milán főispánnak bizalmat és elismerést szavazott.

— (Vadásztréfa.) Két cirkáló csendőr meglát egy parasztfarmert, amint az puskával a vállán a szántóföldön jár.

— Te — mondá az egyik — alighanem orvvadász az ipse.

— Lessük meg — viszonzá a másik.

Egy bokor mögé álltak s valóban alig öt perc múlva lövés dördült el a vadászember fegyveréből és a meglőtt nyul hatalmas bukóncet vetett a hóban. A két csendőr azonnal utána iramodott. De mikor ezt a puskás ember észrevette, felkapta a nyulat és futásnak eredt. A csendőrök utána. Már közelébe értek, midőn a futó felmászott egy fára.

— Jöjjön le azonnal! — kiálták a csendőrök.

De a vadász nem felelt, hanem tarsolvából kivett egy darab kenyert és szalonnát és kényelmesen falatozni kezdett. Ez a nemtörődomség annyira felbosszantotta az egyik csendőrt, hogy felmászott utána a fára, amivel azonban a főt ülő egyáltalán nem törődött.

— A törvény nevében, a vadászejegyet! — kiáltott rá a csendőr mérgesen.

— Tessék — s odanyújtá neki a jegyet.

— Hisz ez rendben van!

— Persze! — viszonzá a vadász.

— Miért szaladt hát el, mikor megláttott minket?

— Hát mondtam önöknek, hogy kövessenek?

— Miért kuszott fel a fára?

— Én ezen a fán szoktam oszonnálni, önt pedig nem hívtam meg, minek mászott föl utánam?

— De hát miért nem mondta meg mindezt előbb?

— Nem szoktam előbb felelni, mint nem kérdeznek!

— (Nagy ovációban) volt része ma *Gurré* Ferenc urnak azon alkalomból, hogy az év végével az 5000-ik magyar földbirtokos terheit konvertálta. Hivatalnokainak élén *Hilbert* szerkesztő üdvözölte elsősorban azért, amiért magyar honossá vált idegen létére a magyar gazdaközönség helyzetének elviselhetővé tételét tűzővén ki céljával, páratlan tudással s pártját ritkító kitartással oly összeköttetéseket és újításokat létesített, hogy e tekintetben uttörőnek tekinthető. *Sipos* iródfőnök ekkor statisztikai adatokkal bizonyította, hogy a másfél évtized óta fenálló «Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet» (tulajdonos: *Gurré* Ferenc, Budapest, VI., Váci-körút 39. sz. a.) csaknem 300 millió koronát konvertált, amelynek csaknem kivétel nélkül 4 százaléka kamatozásuk voltak s nemcsak az érték háromnegyed részeig engedélyeztetek, de készpénzben is fizetteik ki. Ez ünnepléses aktus a mélyen megindult jubiláns beszédével végződött, ki hangsúlyozta, hogy az elért eredményeket nem tulajdonítja egyedül saját törekvéseinek s munkásságának, mert része van — *u*gy mond — abban munkatársainak, tisztviselőinek is és ezért 1000 korona tiszteletdíjat adott át azoknak azon óhajának nyilvánításával, hogy továbbra is vele együtt fognak törekedni a földbirtokosok javára, mert «*Concordia res parvae crescunt*».

— (Zendülő szociálisták.) *Temes-Kubin*ból írják: A kubini-járásban mind fenyegetőbb mérvet ölt a szociálisták mozgalma. Ujabbban *Plösic* községben a szociálisták rendőrhatalmát engedély nélkül tartották gyűlést. A községi előjáróság betiltotta a gyűlést, de a szociálisták nem engedelmeskedtek és folytatták a gyűléseiket. Az előjáróság erre csendőröket rekvirált. Mikor a csendőrök megjelentek, a gyűlés még folyamatban volt. A csendőrök feloszlásra hívták fel a szociálistákat, akik azonban a csendőröknek is ellenszegültek. Erre a csendőrök két izgatott letartóztattak és a község házára kísérték. A szociálisták azonban megostromolták a község házat és fenyegetőleg követelték a két vezér szabadon bocsátását. Erre hihetetlen dolog történt. A csendőrök nem mertek szembeszállni a felizgatott tömeggel és kiadták a letartóztatott szociálistá vezéreket. A néptömeg erre vállaira emelte a vezéreket és diadallal vitte őket haza, aztán tovább gyűlésezett. Annyira elfajult állapotok ezek a kubini járásban, hogy mint tudósítónk megjegyzi, itt az ideje, hogy katonaságot rendeljenek ki a kubini járás területére és megerősítsék a határszéli csendőrörsöket, melyek kis létszámuknál fogva képtelenek fentartani a rendet.

— (Közigazgatási csudabogár.) Ha valamikor gyűjteménybe foglalják össze a magyar közigazgatás

ékes csudabogarait, abban igen előkelő helyet fog elfoglalni *Bölgny* község előjáróságának az a bizonyítványa, amelyről az alábbiakban lesz szó. Előzménye a történelmi a legutóbb lezajlott ugrai választásig nyulik vissza, amely alkalommal tudvalevőleg sok surlódás volt a pártok között. *Okány* községben például az történt, hogy a kormánypárt korifeusait a választási izgalmak között sárral dobálták meg. Ennek azonban semmi komolyabb következménye nem lett. A község jegyzője azonban nagyon zokon vette ezt az inzultust s bosszuját most egy szegény asszonyon töltötte ki. *Almássy* Károlyné községi szülész nőgyógyász egy leleccgermeket óhajtott gondozásba venni. Az illetékes orvos kiállította a bizonylatot, hogy a szülész nő lakása és családi élete megfelelő. Erre kellett a községnek az erkölcsi bizonylatot rávezetni. Ez meg is történt, a következő szöveggel:

«Alólirott előjáróság helybeli lakos férjzett *Almássy* Károlyné *Kincses* Róza községi bábaasszony azon ténykedését, hogy a követválasztások alkalmával bennünket sárral dobált és gúnyos szavakkal illetett, erkölcsileg kifogásoljuk és őt semmi dologban nem pártoljuk.

Kelt *Okányban*, 1903. nov. 25.

Egri Ferenc,

közs. bír.

Bölgny Menyhért,

jegyző.

(P. H.)

— (Gyászrovat.) *Kristóffy* János c. kanonok, apátplébános Makón hetvenhét éves korában meghalt. A megboldogult plébános, aki nagybátyja volt *Kristóffy* József országgyűlési képviselőnek, nemcsak Makón, hanem az egész csanádi egyházmegyében szeretetnek és köztiszteltetnek örvendett s szeretetreméltó s mindenkit egyaránt lekötő modorú volt, valamint szívjóságáért egyaránt nagyrabecsülték.

Rádosi *Radossevich* Lajos báró nagybirtokos, csász. és kir. nyugalmazott huszárkapitány, életének negyvennyolcadik évében tegnap a krassó-szörénymegyei Szákul községben meghalt.

— (Házasság) *Bálint* János eljegyezte *Pinthoffer* Jankát Budapesten.

— (Szénpapmérgezés.) A *Petneházy*-utca 42. számú ház lakóinak tegnap délután feltűnt hogy *Csermák* Mihály napszámos kvártélyosbódójának ajtaja egész nap zárva volt és senkit se láttak onnan távozni. Feltörték az ajtót s halva találták a bódójában *Janovoczký* Mihály napszámost: *Csermák* Mihály és özvegy *Hákásin* Józsefné pedig eszméletlen állapotban feküdtek a padlózatán. *Csermák*, aki később annyira visszanyerte eszméletét, hogy ki lehetett hallgatni, előadta, hogy tegnap este korán leteküdtek s hogy mennél több meleg áradjon ki a kályhából, *Janovoczký* a füstelvezető nyílást eldugasztolta.

— (Elfogott betörő banda.) A rendőrség az éjszaka veszedelmes betörőbandát tartóztatott le. A Fehérvári-uton cirkáló rendőrök *Sitkei* Sándor és *Sángi* István ugyanis a Fehérvári-ut 9. számú házban levő *Eiser* üzlete előtt két gyanús alakot láttak ácsorogni, akik a rendőrök láttára elfutottak. Amikor a rendőrök az üzlet elé értek, az üzletből világosság látszott és olyan zaj, mintha dolgoznának a boltban. A rendőrök felköltötték az üzlet tulajdonosát és azzal behatoltak a boltba, ahol három szurtos alakot találtak, amint az üzlet irodájában levő vaspénzszekrényt baltával fészegették és kifurálni igyekeztek. A rendőrök hamarosan lefűlelték a betörőket és bevitték a rendőrségre. Ekkor derült ki, hogy jó fogást csináltak. A három betörő *Fekete* József, *Berkes* Béla és *Marosi* Sándor, valamennyi rovott múltú. Egy csomó betörőszerszámot és kasszafurásra alkalmas furókat találtak. A rendőrség tovább figyelte az üzlet környékét, mert feltehető, hogy a betörők elmenekült bűntársai visszajönnek. Jól is számítottak. Csakugyan visszatért *Zallner* Antal huszonegy éves munkátalan csavargó, akit szintén letartóztattak.

— (Gyilkosság.) *Máramorosból* írják: Tegnap gyilkosság történt *Máramorosban*. *Csik* Gyula bútortiparos és *Starku* János akna-szlatinai születésű katonai összetűztek egy korcsában és *Csik* Gyula *Starkut* késsel megszúrta, aki ennek következtében

azonnal szörnyet halt. A gyilkosság oka féltékenység volt. A harminc éves gyilkost azonnal letartóztatták.

x **Az első kívánság.** amelyért a jó Istenhez könyörünk, hogy tartsa meg egészségünket és csakis a 861967. sz. St. R. dupla elektromágnetikus kereszt megfelelő használata által nyerhető el. Sok ezer ember teljes egészségét az állította helyre. Főtitkára Müller Albert ur. Budapest, V. Kálmán-utca 18. sz. naponként kap köszönő nyilatkozatokat, melyek közül egyet szívesen hí másolatban nyilvánosságra hozunk: **„Tisztelt Müller ur! Nem hiába olvastam az újságban a hála- és köszönő nyilatkozatokat az Ön 861967. St. R. dupla elektromágnetikus keresztjéről, de ez csakugyan a tiszta igazság: Az a kereszt nagyon segít! Csak három hét óta viselem s máris egészséges vagyok. Gyomorgörceim, szívszúrásaim voltak; étvágytalanságban és rheumában szenvedtem, úgy, hogy az egyik kezemmel sem tudtam dolgozni és az egyik lábamban erős szúrásom volt; de most az ön által feltalált kereszt segítségével a jó Istennek és önnek köszönhetem, hogy megint egészséges vagyok. Ezen szerkezetet mindenkinek ajánlhatom. Isten áldja meg Önt. Tisztelettel Murányi Emil, Krompach-úrdó.**

Borzasztó színházi katasztrófa.

— Félézer ember tűzhalála. —

Budapest, december 31.

Chicago-ból írtóztató színházgés hírét hozza a táviró. A részletek valóban oly rettenetesek, hogy az ember elfogódik ily borzasztó istenítélet hallatára. Legelső szűkszavú táviratunk röviden csak azt jelentette, hogy a chicagói Iroquois-színházban ma éjjel tűz ütött ki, mely az egész színházat elhamvasztotta. A **bennégettek számát 3-400-ra teszik.** Ettől kezdve egymást követik a táviratok, melyek a katasztrófát a maga borzasztóságában tárják fel.

Chicago-ból táviratozzák: Az Iroquois-színház **A kékszakállú herceg** előadása második felvonása közben gyuladt ki. Amidőn a lángok felcsaptak, a tűzkialtás pánikot idézett elő. Az egész közönség vad küzdelemben tört a kijáratok felé, miközben az elájultakat letiporták. **A legfelső karzatról senki sem menekülhetett meg.** Az itt voltak részben megégették, részben megfultak. Számos hullát álló helyzetben találtak. Akik leugrottak, sem tudtak megmenekülni a lángokból. A halottak legnagyobb részt fiatal nők és gyermekek. A holttestek száma oly nagy, hogy a halottasházak nem elegendők. A rémület akkor érte el tetőpontját, midőn a színház két gáztartója felrobbant és az egész színházat tűzbe borította. Írtóztató volt a helyzet a második és harmadik emeleti karzaton, ahol az emberek egymás hátán ültek. Itt a kijáratok szűkek, a lépcsők is kicsinyek és kényelmetlenek. Az emberek, még ha nyugodtan bevárták volna egymást, akkor sem menekülhettek volna, mert a **láng felcsapott a karzatokra** s a tűz a hátukat égette. Csak a másodemeleti karzaton több mint százötven ember, többnyire asszony és gyermek fulladt meg és égett agyon. A szerencsétlenek közül sokan úgy próbáltak menekülni, hogy leugráltak az emeletről a földszintre, amely pedig már akkor egy lángtenger volt. Ezek valamennyien odaégték.

Folytatólag jelentik, hogy első pillanatban a bennégettek számát legalább 200-ra becsülték. A tűzoltóság tönöke azt hiszi, hogy 3-500 holttest van az első emeleti karzaton. A rendőrség **500-ra becsüli a halottak és sebesültek számát.**

A színházgésről még a következő részleteket táviratozzák: A tűzoltók hágsóikat a második karzatig tolták fel, ahol szörnyű látvány tárult eléjük. A holttestek **halomszámra feküdtek egymás fölött.** Több eszméletlen embert sikerült kihuzni a hullák közül. A legtöbb holttest a második emeletre vezető lépcső legalsó fokain volt. Azonnal 50 orvos és betegápoló jelent meg. Miután több száz holttestet szállítottak a halottasházakba, ezek úgy megtelek, hogy többet nem lehetett elhelyezni. Néhány művész megtudott menekülni, de sokat szenvedtek a hidegtől, mert könnyű színházi öltözetben voltak és a hőmérő nulla alatt állott.

A bennégettek számáról különféle adatok érkeznek hozzánk. Este 10 órákor még nem tudták megállá-

pítani az Iroquois-színházban szerencsétlenül jártak számát. A rendőrség azt közölte, hogy **637 holttestet hoztak ki a tűzből.** A színészek közül többen hiányzanak. **Chicago-ból és Newyorkból** Londonba érkezett magánjelentések szerint a tűzkatasztrófa áldozatainak száma meghaladja a **hatszázat.** A romok eltakarítása nehezen megy, mert félt, hogy az egész épület bedől. Ezzel az óriási számmal szemben hivatalosan a színházüzben elpusztultak számát 392-re teszik.

Egy délutáni táviratunk jelenti, hogy az Iroquois-színház áldozatainak számáról szóló adatok még mindig előtök. A City-rendőrség **536 halottat** tesz jelentést, míg a reggeli lapok **562 halottat és 55 sebesülte** jeleznek.

Bécsi tudósítónk telefonon a következő legjobb részleteket jelenti:

Chicago-ból táviratozzák, hogy a halottak száma 392, többé-kevésbé súlyosan pedig 500-nál többen sebesültek meg. Ez a hivatalosan megállapított szám.

A színpadon délutáni előadás volt, amely két óra-
kor szokott kezdődni és ötig tart s amelynek közönsége legnagyobb részben nőkből és gyermekekből telik ki. A színpadon egy oktettet énekeltek, amikor a baloldali diszletek közül tűz csapott ki. Egy szempillantás alatt nagy kavardás, láma és tolongás támadt. Mindenki menekülni iparkodott.

A színészek közül néhányan a nézőtérre ugrottak, a többiek a hátsó kijáratokhoz futottak. A tűz rohamosan terjedt és nagy írtit fojtogatta a menekülőket. Növelte a ba t, hogy a villamos lángok kialudtak és csak a tűzvész világított.

Valószínű, hogy a katasztrófát a villamos vezeték rövid zárása okozta, de állítólag úgy keletkezett a tűzveszedelem, hogy a színpad baloldalán, ahol az ügyelő asztala állott, egy acetylenlámpás felrobbant.

A leégett Iroquois színházat az idén november 23-án nyitották meg. A nézőtérén 1700 ülőhely volt s a színház összesen 200.000 font sterlingbe került, ennek a felét az építkezés emésztette fel. A színház egy vállalkozó részvénytársaság tulajdona.

Mikor novemberben a megnyitásra az engedélyt megadták, a bizottság a színházat a modern követelményeknek megfelelőnek találta. A nézőtérrel 12 lépcső és kijárat nyílik a foyerba.

Az Iroquois-színház két év előtt épült a régi Columbia-színház helyén, a Michigan-tó tőszomszédságában. A chicagói tíz színház közt ez volt a legmodernebb és a legnagyobb.

Minden héten más-más társaság vendégszerepelt benne, newyorki és északamerikai városok színházainak társulatai, magának az Iroquoisnak nem volt saját társulata.

Az elpusztult színházban naponként két előadást szoktak tartani, délután 2-5-ig és este 8-tól 11-ig.

A színház épületének egyik emeletén (az Iroquois nagy emeletes palota) egy politikai egyesület helyisége volt.

Szemtanuk mondják, hogy az Iroquois-színház minden modern felszerelése ellenére valóságos tűzfészek volt. Épületek közé bekelve és ami szinte bihetetlenül hangzik, vasfüggönye sem volt.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **Hangverseny.** Maleczky Vilmosné, az Országos Királyi Zeneakadémia jeles énektanárnője s a magy. kir. Opera tiszteletbeli tagja, tegnap este magán-növendékeivel sikerült hangversenyt rendezett a fővárosi Vigadó kistermében. A nagy számmal megjelent előkelő közönség ezuttal ujjalag meggyőződhetett arról, hogy **Maleczkyne** legkiválóbb énekesnőnek egyike, akinek tanítási módszerét legjobban dicsérik a felmutatott szép eredmények. A tegnapi hangversenyen is egész sorát hallottuk a kitűnően képzett fiatal énekesnőknek. A legjobbak közé tartozik **Olteán Klotild,** aki a La-Grange-áriában nagy virtuozitást, különösen szép skálatechnikát és tiszta stakkatokat mutatott be. Továbbá **Kazal Károlyné,** aki ol iskolázott, csengő hanggal és sok kifejezéssel énekel **Mihalovichtól és Brahmtól** egy-egy dalt. Ritka szép, meleg hang a van **Kossy Teruskának,** aki néhány dallal és két opera-áriával méltán aratott nagy tetszést. Kellemesen tűnt fel **Strobl Alajosné** pompás alhangja is. Figyelemreméltó tehetség továbbá a temperamentumos **Felegyházi Annus,** vala, mint **Fries Relli és Medek Anna.** a. k

* **Zenei pályadíj.** Gróf Zichy Géza, a Nemzeti Zenede elnöke, 1899-ben magyar zeneművek hangszerelésére mindaddig, míg ő a Nemzeti Zenede

elnöke lesz, pályadíjul évenként kétszáz koronát tűzött ki. Ezen pályadíjra kiírt pályázat egy ízben meddő maradván, gróf Zichy Géza most akképp rendelkezett, hogy a fenmaradt kétszáz korona az 1904-ik évre kifizendő pályadíjhoz csatoltassék. Ennek folytán ezen az 1904. évre kivételesen négy-száz koronát tevő pályadíjra a Nemzeti Zenede ezennel pályázatot hirdet a következő feltételek alatt: 1. Hangszerelendő nagy zenekarra valamely régi vagy újabb magyar zenemű, a zenekarra való feldolgozásra alkalmas nagyobb terjedelemben, a pályázó által szabadon választandó műformában 2. A pályaművek idegen kézzel írva és jelíges levélkével ellátva legkésőbb 1904. évi május hó 31-éig a Nemzeti Zenede igazgatóságánál nyújtandók be. 3. Elkészve benyújtott pályaművek figyelembe nem vétetnek. 4. A kitűzött pályadíjra csak magyar honpolgár pályázhat. 5. A pályadíj csak abszolút becsü műnek adatik ki. 6. A pályadíjat nyert mű első nyilvános előadásának joga a Nemzeti Zenedét illeti.

* **Széchenyi élete és kora.** Ily cím alatt fog a **Magyar Könyvtár** január—február havi folyamában (szerkeszti Radó Antal, kiadja a Lampel-Wodianer cég) önállóan megjelenni **Balogh Pál** nagyobb szabású Széchenyi tanulmánya, melyből egy részt karácsonykor Agrár-Albumunk közöli.

* **Mihók nóták.** Mihók Sándor, a Temesvármegyei Gazdasági Egyesület segédtitkára — lapunknak is közgazdasági munkatársa — tenti címen adta ki legújabb nótáit. Mihók a kottákat nem is ismeri és így mással kénytelen darabjait letétegni. Legújabb darabjai éppoly tehetségről tanuskodnak, mint előbbi szerzeményei közül a **«Szemere-csárdás»**, **«Gazdasz-csárdás»** és **«Kürv Klára-induló».** A hangulatos, fülbemászó szép nóták 2 koronáért portómentesen megrendelhetők szerzőnél Temesvár (vármegyei háza).

* **A «Himfy dalai» jubileuma.** Holnap, pénteken jubileumot ül a Nemzeti Színház. **Berczik Arpádnak** «Himfy dalai» című vigiátéka eljutott az ötvenedik előadáshoz. A jubiláló darab 1898. október 14-én került először színre a Nemzeti Színházban s azóta ennek egyik legvonzóbb műsordarabja lett. Az ötvenedik előadásban Mihálvi Dezső, Cs. Alszeghy Irma, Gál, F. Dömjén Róza, Pálfi, Horváth, Gabányi, Rákosi Szió, Rózsahegy, Ligeti Juliska, Vizváryné és Latabár vesznek részt.

* **Uj darabok.** A Nemzeti Színház igazgatója elfogadta előadásra **Hevesi Józsefnek**, a **«Négy évszaka»** szerzőjének **«A mamu»** című egyfelvonásos vigiátéka. — A Vig. színházhoz a napokban nyújtott be **Gut Soma** egy három felvonásos vigiátékat.

* **Lehár új operettje.** A bécsi Carl-Theater jan. közepén mutatja be a magyar származású **Lehár Ferencnek**, a **«Dróttostót»** szerzőjének, új operettjét, melynek **«Der Göttergatte»** a címe. A szöveget **Molière «Amphytrion»-ja** után **Léon és St in** írták. Lehár darabja Budapesten a Magyar Színházban fog színrekerülni.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A villamos kivégzés esődje.** Londonból táviratozzák, hogy New-York közelében egy fogházban tegnap végezték ki elektromos árammal **White Frank** néget, aki rablógyilkosságot követett el. A halálraítél, amint a vasszékben leköltözve ült, visszatartotta lélegzetét s ezért hatszor kellett testét keresztülvezetni az 1700 voltás áramot, míg az áram a delikvenst megölte. A kivégzést ellenrző törvényszéki orvos az izgatottságtól elájult, mikor pedig a negyedik áram sem hatott és az orvos konstátálta, hogy a halálraítél szíve még mindig ver, annyira rosszul lett az orvos, hogy kivitték a vesztőhelyről.

— **A pikáns doktorné.** Ezzel a címmel néhány hónappal ezelőtt dr. Fekete Sománé szül. Schönau-Bertáról, egy párisi képes levelezőlap-üzlet tulajdonosnőjéről sértő közleményt írt Pesta Frigyes hírlapíró. Feketéné sajtópört indított a cikk írója ellen. Ma volt ezen ügyben a tárgyalás a budapesti büntető-törvényszéken Agoraszó bíró elnöklete alatt. A tárgyaláson a vádlott kijelentette, hogy a sértő közleményt téves információk alapján írta meg és sajnálja, hogy e tévedése folytán egy tisztességes úri-asszonyt becsületében megbántott. A panaszosnő erre kijelentette, hogy ezt a nyilatkozatot teljes elégtételül elfogadja és a vádlott megbüntetését nem kívánja. A bíróság ez alapon a további eljárást megszüntette Pesta Frigyes ellen.

— **Egy esztendőre elítélt képviselő.** Ma tárgyalta a Kuria I. büntetőtanácsa **Kelemen Mór** elnöklete alatt azokat a semmisségi panaszokat, amelyeket **Valasek János** tót nemzetiségi országgyűlési képviselő izgatása miatti pörében benyújtott. Valasek János az általános

választások alkalmával a verbói kerületben lépett fel képviselőjelöltül s midőn Krakovóban programbeszédében tót nyelvű iskolákat, tót bírásokodást és tót adókönyveket követelt, az iskolákról a következőket mondta néhány tanu szerint: «Menjenek a magyarok Aзияba s ne mérgezzék meg a népet a magyar nyelvvel.» Valasek Jánost meg is választották képviselőnek s bár a kisebbségben maradt ellenpárt megtámadta a választást, a Kuria választási tanácsa a petíció elutasításával igazolta Valasek megválasztását.

Az ügyészség ekkor pörbe fogja a képviselőt s a nyitrai törvényszék vád alá is helyezte a magyar nemzet elleni izgatása miatt. A főtörvényszék Valasek mindent tagadott s önmagát nagy hazafinak mondta, de a tanak intelligens része bizonyította az ügyészség által inkriminált kitételeket. A törvényszék Valaseket három havi államfogházra és 300 korona pénzbüntetésre ítélte. A pozsonvi kir. ítélőtábla egy évre emelte fel a vádlott képviselő államfogház büntetését és 100 koronára a pénzbüntetést. A kir. Kurián Tarnai János referálta nagy részletességgel a per anyagát. A tanács hosszas tárgyalás után ma az összes semmisségi panaszokat mint alaptalanokat elutasította, ez által a táblai ítélethez hozzájárulván. Ez ítélet jogerőssé emelkedésével közölni fog a képviselőház elnökével, a belügyminiszteriummal s mivel Valasek ügyvéd is, a pozsonyi ügyvédi kamarával.

== **Hemba: h Gyula.** Ennek az immáron fogalommal vált urnak, aki a vásárcsarnoki basáskodást jelképezi, ismét pörbe akadt. Most a büntetőtörvényszékben próbált szrencsét **Hembach Gyula** egy másik ügyben. Nyilvános rágalmazásért keresett elégtételt **Pertics Kálmán** gyümölcskereskedő, aki a főváros-hoz intézett headványában többszörös visszaéléssel vádolta a főfelügyelőt. Pertics török szőlőt árult. Hembach elkobozta a szőlőt, mert azt mondta, hogy a szőlő romlott. Az elkobzott szőlőt bedobák a csfrehordóba s Pertics még a csfrelőjűt sem kapta meg a szőlőért. Pertics panaszt tett a fővárosnál. Elmondta, hogy Hembach azért haragszik rá, mert nem akart neki egy jobb helyért száz forint jutalmat adni s hogy Hembach a basáskodásával már sok kereskedőt riasztott el a vásárcsarnokból. Pertics ezeket a vádakot a törvényszék előtt megismételte, mely Oláh András bíró elnöklésével tárgyalta az ügyet s kielentette, hogy bizonyítani is tudja, amit mond. Meg is nevezte a tanuit. A törvényszék az ügyészt indítványára a bizonyítást elrendelte s az írákat vizsgálóbíróknak a vizsgálóbíróknak, hogy hallgassa ki a tanukat.

NYILTTÉR.)*

Vérgyógyítás.

Hemopatia.

Ezen új, eredeti gyógymód rendkívüli sikerrel lesz alkalmazva köszvény, asztma, szív-, vese-, gyomor-, bel- és hólyaghántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és bőrbajoknál. Biztos védelem széíhűdés és elmezavar ellen 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének

dr. Kovács J.

egyetemi orvostudornak (Hemopata) rendelő intézete van **Budapest, V., Váci-körut 18. szám alatt.** Rendelés naponta 9—12-ig és 3—6-ig. Díjazott levélre válaszo Betegeket intézetem kívül is kezel. — Nehéze betegnek legbiztosabb gyógymódja.

Dadogást és minden beszédhibát sikeresen gyógyít **SOLT LAJOS** tantolyama. Budapest V., Báthory-utca 20. szám. Fölvétel 12—1-ig.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

KÖZGAZDASÁG.

A Szövetkezeti és Gazdasági Évkönyvnek immár IV. évfolyama jelent meg most **Szilassy Zoltán** és **Buday Barna** O. M. G. E. titkárok szerkesztésében és kiadásában. Az évkönyv

mostani kötete, úgy, mint az előzőek egy-egy olmult esztendő szövetkezeti mozgalmairól számol be a legnagyobb hűséggel és tárgyilagossággal. A folyó évben ezenkívül képben és írásban bemutatja a magyar szövetkezetek érdekében legsikeresebben járadozó férfiakat. A magyar irodalomban hasonló teljes arcképcsarnoka a szövetkezeti vezéreknak még nem jelent meg. — A társadalmi részében az Évkönyvnek több mulattató elbeszélés, ugyszinte az esztendő kiválóbb eseményeinek méltatása foglaltatik. Egész serege van továbbá a könyvben a gyakorlati tudnivalóknak, melyek egyaránt érdeklik a gazdaembert s a szövetkezetek vezetőit. A Szövetkezeti és Gazdasági Évkönyvet — amely teljesen pótolja a naptárt — I koronáért küldi meg a Független Ujság kiadóhivatala (Budapest, Köztelek). Nagyobb megrendelésnél pedig jelentékeny árleengedést ad.

Uj állatszámítás. A magyar állattenyésztés a virulás rendkívüli korszakát éli. Olyan nagy a kereslet Ausztriából, Németországból, Svájból és más államokból s olyan példátlan árat fizetnek a magyar tenyésztőknek, hogy az ijedősbbek már a **denekordció** ördögét kezdtek a falra festeni. Az **Országos Magyar Gazdasági Egyesület** állattenyésztési szakosztálya tudvalevőleg nemrégiben foglalkozott azokkal a riasztó hírekkel, amelyek arról szólnak, hogy a magyar szarvasmarhaállomány létszáma évről-évre csökken. A szakosztály beható vita után arra a megállapodásra jutott, hogy nem lát semmi komoly veszedelmet, mégis a közvélemény megnyugtására s a magyar szarvasmarhatenyésztés fontartása érdekében szükségesnek tartja, hogy a **jöldmivelési miniszter 1904-be. rendelje el az uj állatösszeírást.**

A kereskedelmi és ipari érdekképviselet. A bejelentések számára meglehetősen pikáns érdekű fölöl tartott szerdán este **Lánczy Leó** udvari tanácsos, a budapesti kereskedelmi és iparkamara elnöke a kereskedelmi és ipari érdekképviselet kérdéséről. Fejtegetéseinek rejtett éle a kereskedelem és az ipar érdekelljének szabad szervezkedése ellen irányul. Dacára annak ugyanis, hogy a kereskedők és iparosok érdekeinek hivatalos képviselőre a törvény a kamarákat hivatá életbe, mint tudjuk, megalakult vagy másfél esztendővel ezelőtt a **gyárosok** országos szövetsége, hasonló szervezet pedig a kereskedők között, mint szintén tudjuk, most van alakulóban. A kereskedelmi kamarák meglepedett potentáitjai ezektől természetszerűen a maguk hatalmát féltik s nem csoda, ha **Lánczy Leó**, a budapesti kereskedelmi és iparkamara elnöke e szabad alakulásokkal szemben a kereskedelmi kamarák megerősítését javasolja.

Ezzel szemben nekünk az a megjegyzésünk, hogy ha a Lánczy vezetése alatt álló budapesti kamara nem is mindig a kormány akaratát képviselte, de igenis képviselője annak a régi, elavult merkantil szellemnek, mely a kereskedelem modern elemei között rokonszenvre többé nem számíthat.

Bevizkárak Moson vármegyében. Aki a budapest-brucki vonalon utazik és Győr után kitekint az ablakon, Ötvenévtől kezdődőleg egy végtelennek tűnő jégmezőt fog látni, mely Léheny és Szentmiklós községek határát és a mosoni határ egy részét takarja. A jégmező pedig nem más, mint a földeken őszszel felgyülemlett és most megfagyott helviz, mely a nevezett három község határában ez évben **20.000 korona kárt** okozott. A terület a Rábaszabályozó társulat árterébe tartozik, de még messze van az az idő, mikor a lecsapolásra rákerülhet a sor, addig pedig teljesen tönkreteszi a gazdálkodókat ezen évről-évre fellépő csapás. Oshegyi József, Moson vármegye alispánja december 29 ére értekezletre hivat meg Magyaróvárra az érdekeltséget, valamint a vármegye két kerületének országgyűlési képviselőit, gróf **Balthányi Tivadart** és dr. **Günther Antalt.** Az értekezleten, melyen több mint 300 érdekelt vett részt, **Rimler Lajos**, gróf **Wenckheim** uradalmának felügyelője elnökölt; a felszólalók ismertették azt a szomorú helyzetet, melybe az érdekelt gazdák kerültek és a **bajnak egyedüli orvostását a lecsapolási**

munkák haladéktalan fogamosításában taldlák. Az erre szükséges 434.000 korona költségnek kamatmentes kölcsönképpen való kiutalását monstre-deputáció fogja a kormánytól kérelmezni.

A székely akció és a gazdasáradalom. Balogh Vilmos az uj székelyföldi miniszteri megbízott következő levelet intézte az érdekelt székely gazdasági egyletekhez: Előrebocsájva, hogy **Sándor János** örökébe lépven, mint miniszteri biztos, tudatában van annak, hogy hivatali állami tevékenysége csak az összes hivatali és társadalmi tényezők közös munkájával és összhangzatos működésével érhet el eredményeket, azért kéri az egyesületeket, tiszteljék meg a székelyföldi miniszteri kirendeltséget bizalmukkal s a székely nép segítségét célzó törekvésekben jóakaratu támogatással legyenek. Több gazdasági egyesület biztosította már Baloghot, hogy a legteljesebb mértékben és erejökkel fogják segíteni szép missziójában.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Buza elkelt 50.000 métermássa 5 fillérrel magasabb áron.

Késsárnyúzet.

Buza:

Tiszavidéki: 400 mm. 80-8 k. 8.40 korona, 150 mm. 81 k. 8.32-5 korona, 50 mm. 79-5 k. 8.32-5 korona, 300 mm. 80 k. 8.30 korona, 1000 mm. 80 k. 8.28 korona, 300 mm. 80 k. 8.25 korona, 300 mm. 80 k. 8.30 korona, 150 mm. 78-8 k. 8.30 korona, 200 mm. 79 k. 8.30 korona, 200 mm. 79 k. 8.27-5 korona, 1400 mm. 79 k. 8.27-5 korona, 1000 mm. 78-2 k. 8-25 korona, 500 mm. 78-3 k. 8.27-5 korona, 150 mm. 79 k. 8.15 korona, 1300 mm. 78 k. 8.05 korona, 700 mm. 77 k. 7.95 korona.

Fejérmegyeyi: 650 mm. 77-5 k. 8.05 korona, 1100 mm. 76-5 k. 7.95 korona.

Pestmegyevidéki: 500 mm. 80 k. 8.22-5 korona, 600 mm. 79 k. 8.20 korona, 150 mm. 79 k. 8.15 korona, 800 mm. 78 k. 8.— korona.

Verbási: 1800 mm. 77-8 k. 8.15 korona.

Adai: 4400 mm. 77 k. 8.05 korona.

Bánsági: 1000 mm. 78 k. 8.— korona.

O-Becsei: 4700 mm. 78-5 k. 7.97-5 korona, 525 mm. 76-5 k. 8.05 korona.

Becskereki: 1700 mm. 77-3 k. 8.05 korona, 3600 mm. 76-7 k. 8.05 korona.

B-Földvári: 3450 mm. 76-5 k. 7.90 korona.

Bacskai: 4000 mm. 75-5 k. 7.85 korona.

Dunai: 2500 mm. 76 k. 7.75 korona.

Szeremégi: 300 mm. 75-2 k. 7.67-5 korona.

Pancsovai: 4200 mm. 74-5 k. 7.47-5 korona, 1300 mm. 76-5 k. 7.47-5 korona.

Szerb: 3000 mm. 74 k. 7.40 korona.

Raktáraru: 1690 mm. 78-8 k. 8.00 korona, 3060 mm. 77 k. 8.00 korona, 1000 mm. 77 k. 7.90 korona.

Rozs: 100 mm. 6.50 korona.

Zab: 100 mm. 5.42-5 korona.

Tengeri ó-áru: 150 mm. 5.50 korona.

Érték-tőzsde.

Gyenge megnyitás után az irányzat megszilárdult, Délben alig volt üzlet s csak a déli tőzsde vége felé, amikor az évszámra való tekintettel érdeklődtek az árfolyamok iránt, élénkült meg az üzlet.

Az előtőzsdén jegyeztek

Osztrák hitel	685.—	685.75	685.50	—
Magyar hitel	778.—	779.25	778.75	—
4% koronajáradék	98.90	98.90	98.90	—
Leszámitolóbank	460.50	460.50	—	—
Jelzálogbank részv.	521.—	522.—	522.—	—
Rimamurányi	501.—	502.—	502.—	—
Allamvasut	674.—	674.50	674.75	—
Városi villamos	324.—	328.50	328.—	—
Budapesti Közüti	603.50	608.—	608.—	—

A déli tőzsdén zárultak:

Osztrák hitelrészvény	684.75	—	—	—
Magyar hitelrészv.	778.25	—	—	—
4% koronajáradék	98.86	—	—	—
Leszámitolóbank	460.50	—	—	—
Jelzálogbank részv.	522.—	—	—	—
Rimamurányi	500.50	—	—	—
Allamvasut	674.50	—	—	—
Városi villamos	328.—	330.—	—	—
Budapesti Közüti	608.—	—	—	—

Felelős szerkesztő: **MAGYAR GYULA.**

Laptulajdonos a «Magyarság» lapkiadóvállalat.

Honi ipar! Sajátkészítményű férfiruha-áruház Honi ipar!
férfiszabó LUKÁCS GYULA férfiszabó
 Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 18. sz. alatt.
Dus választék flu- és gyermekruhákban.
 Nagy választék divatszövetmellényekben. Mértékszerinti megrendelésekre csakis kiváló jómínőségű honi és angol szöveteket tartok raktáron. Mintákat kívánatra bérmentve küldök.

SZÍNHÁZAK.

Péntek, 1904 január hó 1-én.

M. kir. Operaház.

Tosca.

Melodráma 3 felv. Zenéjét szerző: Puccini G. Kezdeté 7 órákor.

Nemzeti színház.

Délután rendes helyárrakkal:

Az aranyember.

Eredeti dráma 5 felv. előjátékkal, 7 képből. Írta: Jókai Mór. Kezdeté fél 3 órákor.

Este rendes helyárrakkal:

Himfy dalai.

Víg. 3 felv. Írta: Bercik Árpád. Kezdeté fél 8 órákor.

Népszínház.

Délután mérsékelt helyárrakkal:

Bob herceg.

Regényes nagy operett 3 felvonásban. Írták: Martos Ferenc és Bakonyi Károly. Zenéjét szerzőtte Huszka Jenő. Kezdeté fél 3 órákor.

Este rendes helyárrakkal:

Blaha Lujza vendégtellettével.

Menyecskék.

Három egyfelvonásos népszínmű dalokkal. Írta: Verő György. Kezdeté fél 8 órákor.

Vígyszínház.

Délután mérsékelt helyárrakkal:

Az aranyhid.

Böhözát 3 felvonásban. Írta: Grésac és Groissot. Fordította: Molnar Ferenc. Kezdeté 3 órákor.

Este rendes helyárrakkal:

A csodagyermek.

Böhözát 3 felvonásban. Írták: Gavault és Charvay. Kezdeté fél 8 órákor.

Király színház.

Délután mérsékelt helyárrakkal:

Aranypirág.

Operett 3 felvonásban. Írta: Martos Ferenc, zenéjét szerző: Huszka Jenő. Kezdeté 3 órákor.

Este rendes helyárrakkal:

Makrancos hölgyek

Operett 2 felvonásban, Zenéjét szerző Lincke. Kezdeté fél 8 órákor.

Uránia.

Délután mérsékelt helyárrakkal:

Az éjjeli nap országa.

Norvégia természeti csodái. Száz színesen vetített és 22 mozgóképpel. Írta: Ráth István. Kezdeté 4 órákor.

Este rendes helyárrakkal:

Balaton.

Százhatvan színesen vetített képpel és 15 mozgóképpel. Írták: Sági János és Szalay Sándor. Kezdeté fél 8 órákor.

A „Harisnyakirály“

Teréz-körút 2.

a nagyrédmű közönségnek

B. U. É. K.

Tisztelettel

Szabados Simon.

FOLIES CAPRICE

VI., Révay-utca 18. szám.

Igazgatóság: Leitner és Keleti.

Ma nagy újdonsági estély!

11 órákor!

11 órákor

Az élet komédiája.

I. kép. A büneset. Paródia írta: Caprice, rendező: Rott S

Ezt megelőzi!

Fél 10 órákor!

Hivatásos szerelem.

Böhözát, írta Szatir, rendező: Steinhart G.

A remek téli kertben reggeli 5 óráig **Munczy Lajos** zenekara hangversenyez.

Schoffola Ernő

A ruggyantagyártás meghonosítója Budapest, VI., Andrassy-ut 2

Legjobb minőségű gummitömítők kerti fecskendezésre árjegyzék ingyen.

Elegáns női ruhákat

készíték saját műtermemben mérték után 15 és 18 frt-ért. A 18 frtos ruhák 2 frt 50 kros divatszövetből készülnek. — Elegáns Cibelin-Costum, reformalji és Paletó, a téli divat dísz 15 és 18 frt. — Elegáns angol és francia Szalontolietek 18—20 frt és teljebb.

Téli kabátok és Paletok, finom fekete posztóból elegáns kivitelben 7, 8, 10, 15 frt. — P. nyolcak flanel vagy barchetból 3 frt 10 kr., 4 frt 50 kr. — Ingblúzok flanel vagy barchetból 90 kr., 1 frt 20 kr., 1 frt 40 kr. — Divat ingblúzok atlasz flanelből 1 frt 90 kr., 2 frt 20. — Finom kocka és sávos szövetekből 1.60—1.90 frt, 2 frt 20 kr., 2 frt 80 kr., 3 frt 80 kr. Vidéki megrendelések feltétlenül eszközöltetnek. Mértékemegadás felősbőség, alsóbőség, ujjja hossza vagy egy jól álló derék aljhosza beküldendő.

BRUCK ZSIGMOND
 CSENGERY-UTCA 35. Andrassy-ut 61., sarok.

I. Angol férfi- és gyermekruha-áruház.

Olcso, szolid árak! Pontos kiszolgálás!

Saját készítményű férfi- és gyermekruha áruhaza.

Magyar gyártmány!

ASZÓDI S. *

*** és TÁRSA**

férfiszabó-mester.

VIII., Kerepesi-ut 41. (Adria-szálló épület.)

Nagy választék angol és francia divatkeimekben.

Mérték szerinti megrendeléseket az általános elismert 14 frt árakban a legújabb divatkeimekből készítetnek. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. 126

4%-os törlesztéses készpénzkölcsönt

20, 30, 40, 50 vagy 65 évi törlesztésesre földbirtokra és nagyobb városi bérházakra budapesti és környékbeli házak, telkek II-ik és III-ik lételeire 5 1/2—7% kamattal. Drágább tartozásoknak magasabb konvertálását, személyhitelt katonatiszteknek, papoknak, köztisztviselőknek, birto- kosoknak, kereskedőknek. **Közégeknek és javadalmakra olcsó kölcsönöket** birtokok adás-vételét, parcellázásokat stb. a legkulsabb feltételekkel, szakszerűen és gyorsan lebonyolítja a

KÖZPONTI HITELFORGALMI INTÉZET

Budapest, VII., Szilgötvári-utca 24. szám.

Beküldendő telekkönyvi kivonat és kataszteri birtoklív, felvilágosításra pedig válaszdeleg. **Közvetítőknek** Bács-, Temes-, Torontál-, Arad-, Csana- és Pestmegyeekben **szép jövedelem.**

Magyar királyi államvasutak.

191.823. szám.

Hirdetmény.

Délnémet-oztrák-magyar vasuti kötelék.

A II. rész 4. és 6. sz. díjszabási füzetben foglalt 32. sz. kivételes díjszabási érvényességének meghosszabítása.

A fenti kivételes díjszabásban foglalt és Magyarországra szállítandó kndeményekre 1903. évi december hó 31-ig érvényes különleges díjtételek további intézkedésig, de legkésőbb 1904. év december hó végéig hatályban maradnak.

Budapest, 1903. évi december hó 22-én.

A m. kir. államvasutak igazgatósága,

a részos vasutak nevében is.

(Utányomás nem díjazatik.)

Magy. kir. államvasutak.

205.166/903. A/L. szám.

Hirdetmény.

A kedvezményes áru bérlet egyek és az évi szabadjegyek érvényének kiterjesztése.

A m. kir. államvasutak igazgatósága értesíti az érdekelteket, hogy az 1903. évre kiállított kedvezményes áru bérletjegyek és az évi szabadjegyek érvényre 1904. évi január hó 31-éig kiterjesztetik.

A rendes áru vagyis az 1903. évre kiadott

1100 korona áru I., 770 korona áru II., 440 korona áru III. osztályu évi bérletjegyek érvénye azonban folyó évi december hó 31-ével megszűnik, vagyis a meghosszabbítás érvénye sem ezen jegyekre, sem a féltáru jegyváltására jogosító arcképes igazolványokra ki nem terjed.

Budapest, 1903. december hóban.

(Utányomás nem díjazatik.)

Az igazgatóság.

CSALÁDI REGÉNYTÁR

A művelt katolikus olvasóközönség számára

kiadja

a Szent-István-Társulat.

Ára angolvaszonkötésben kötetenkint 1 kor.

Megrendelhető a

Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatalában

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.

A „HARISNYAKIRÁLY“

budapesti üzlete kizárólag Teréz-körút 2. szám a. Elismert legjobb harisnyak.

Feltétlen szabott és olcsó árak. Feltétlen szabott és olcsó árak

Részvények

vidéki takarékpénztári, iparvállalati, viadál-vasuti, továbbá exotikus, hivatalosan nem jegyzett értékpapírok, valamint külföldi értékpapírok, épügy részlegyek legmagasabb árák mellett vétetnek. **Tőzsdei megbízások kivitele.** Legmagasabb előleg értékpapírokra és sorsjegyekre.

Bankbetéti társaság Salgó és Tea
BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 9. sz.

Megjelent!

Székényi Lajos fordításában.

Lewis Wallace, **Ben-Húr**, regény Krisztusról, két díszes kötet, 299 és 397 lap, 101 képpel. Ára a két kötetnek 12 korona.

Sienkiewicz **Henrik, Quo vadis?** regény Nero császár korából, két díszes kötetben 289 és 303 lap, 26 képpel, Lengyelből és teljesen a lengyel eredeti szerint tartva. A két kötet ára 9 korona.

Sienkiewicz **Henrik, Volyodyjovszki ur**, (a kis lovag) tört. regény a lengyel-török háború korából. A két kötet (290 és 283) lap ára díszkötésben 8 korona 40 fillér.

Dr. May Károly, **Karácsony**, Utazási regény. A 600 lapot tartalmazó kötet ára díszkötésben 6 korona.

Kaphatók a **Magyarság** kiadóhivatalában.

BUDAPEST,
VIII., Szentkirályi-u. 28.

Brázay-féle sósorszesz.

Használati utasítás minden üveghez mellékelve van. Nagy üveg 2 korona. Kis üveg 1 korona. Kapható mindenütt.

Hirdetéseket

felvesz a

„Magyarság”

kiadóhivatala

Szentkirályi-u. 28.

Kedvezmény t. olvasóközönségünknek!

Budapesti Bazár

dus tartalmu, magas színvonalu és a legolcsóbb magyar modern divatlap.

Előfizetési ára postai küldéssel vagy házhoz szállítva negyedévenként

Egy korona 50 fillér,

a kik azonban kiadóhivatalunknál, VIII., Szentkirályi-utca 28. rendelik meg, azoknak jóval mérsékelt ár mellett, **kedvezményképen**

1 korona 30 fillérért

szállítatjuk.

A „Budapesti Bazár” bármely hónap elsejétől megrendelhető.

A Budapesti Bazár minden számában kitűnő szépirodalmi rész, 40—50 ábrát tartalmazó divatrész, természetes nagyságu rajz- és kézimunkákat tartalmazó szabásiv, díszes boríték van. A szabásminták magyarazata világos és könnyen megérthető.

A Budapesti Bazár a társadalom minden osztályának igényeit kielégíti. A divatot kereső urinőknek és a munkás szabónőnek egyaránt szüksége van ez

olesó magyar divatlap a.

A Budapesti Bazár megjelenik havonként kétszer, minden hónap elején és közepén.

Telefon 16-42.

Kinek kell PÉNZ?

A Pénzügyi Tanácsadó (ingyenes üzleti tudósítás) kiadó-vállalata minden pénzkölcsönt keresőnek, akár vidéki, akár fővárosi, személyesen vagy levélileg minden tekintetben tájékoztató fölvilágosítást és tanácsot nyújt díjtalanul.

Kölcsönt

folyósítat a legrövidebb pár nap alatt a legkülönsabb feltételek mellett. A kölcsöntkerőknek, ha ügyük már folyamatban van, kamat nélküli előleget kieszközöl. Meglevő kölcsönöket konvertál nagyobb összegre. Ha 5—10 vagy 15 kölcsöntkerő csoportba áll, akkor az elérhető legelőnyösebb feltételek és a legkisebb kamat mellett folyósítat kölcsönöket.

Tisztviselőknek mint állam-, megyei, városi és vasuti hivatalnokoknak, tanároknak, katonatiszteknek és harmadik alkalmasságban volt nyugdíjasnak folyósítatunk 10, 12, 15 és 20 éves törlesztésre 7 százalékos kamatra a legmagasabb összegű kölcsönt csupán kötelezvényre (váltó nem kell). A kötelezvény pedig egyszer és mindenkorra csupán a kölcsön fővétele előtt irandó alá. Kölcsönt legelőnyösebben kezes nélkül folyósítatunk és ha mégis kezes kellene, készséggel állítunk kezeseket külön díj nélkül. Azon tisztviselők, kik a fizetésrendezés után óhajtanak kölcsönt fölvenni, már most tegyék meg a kérdéseket, hogy előre megtehessek a szükséges lépéseket a kölcsön folyósítása iránt.

A tőke- és kamattörlesztés minden 1000 korona után havonta:

10 éves törlesztésnél	11 korona 60 fillér
12 „ „	10 „ 30 „
15 „ „	9 „ — „

Kimutatás, ki mennyi kölcsönt kaphat:

1800 korona fizetéssel kaphat	1200 koronát
2000 „ „	2800 „
2200 „ „	4000 „
2400 „ „	6000 „
2600 „ „	6500 „
2800 „ „	7000 „
3000 „ „	8000 „
4000 „ „	10000 „
5000 „ „	12000 „
6000 „ „	14000 „

Levélbeli megkeresésnél megírandó: állás, fizetés, eltöltött szolgálati idő és kor. Ilyen kölcsönöket 8—12 nap alatt folyósítatunk.

Folyósítatunk továbbá hitelképes egyéneknek, helybelieknek és vidékieknek 250 kor.-tól **váltókölcsönt** 4—5 éves törlesztésre a legmagasabb összegig havi v. negyedévi visszafizetés mellett. — Kölcsönt kieszközölünk ezenkívül legalább 3 év óta fennálló éltörtézetes kötvényre, katonatisztek házassági óvadékára, minden egyéb magánóvadékra, realjoga grófszerződésre, mind nemű sorsjegyekre (ezekre az érték 90 százalék erejéig), értékpapírokra és vidéki takarékpénzt. részvényekre.

Jelzálog-kölcsönt

a becsérték 65—70 százalékaig folyósítatunk 4 évenyegyed és 4 os fél százalékos földbirtokra és nagyobb vidéki városokban levő bérházakra. A megkereső levelekhez csatolandó bérházaknál a házbérjövődélmű kimutatás és telekkönyvi kivonat, földbirtoknál pedig a kataszteri birtokiv és telekkönyvi kivonat. Ezek vétele után azonnal részletes felvilágosítást nyújtunk és ha föltételeinket a kölcsöntkerő elfogadja, akkor folyamatba tesszük a kölcsönt és rövidesen teljes megelégedésre lebonyolítjuk. 1945

Mindenféle kölcsönügyben egyebek **ingylen** nyújtunk fölvilágosítást. Részletes felvilágosítást nyújtó prospektust mindenkinek ingyen küldünk. — Levélbeli megkeresésnél válaszbélyeg kértik.

Cimünk

Pénzügyi Tanácsadó

kiadóhivatala

BUDAPEST, VII. ker., Klauzál-utca 6. szám, II. em. 7.

Törvényszékiileg bejegyzett cég.

A magyar kir. államvasutak menetrendje.

A vonatok indulása Bpest k. p. udvarról. A vonatok érkezése Bpest k. p. udvarra.

Érvényes 1903 október hó 1-től.

Delelőtt					Delután					Delelőtt					Delután				
vonat-szám	óra	perc	vonat név	hová	vonat-szám	óra	perc	vonat név	hová	vonat-szám	óra	perc	vonat név	honnnan	vonat-szám	óra	perc	vonat név	honnnan
28	6 20	sz. v.	Triest, Nagy-Kanizsa	944	12 00	tszsz.	Kis-Kőrös	645	5 00	tszsz.	Maria-Radna, Arad	319	12 15	sz. v.	Gödöllő				
604	6 50	gy. v.	Gyulafehérvár, Nagyszében, Kolozsvár, Tóvis, Maramaros-Sziget	8	12 20	sz. v.	Győr, Bécs, Szombathely	327	5 20	v. v.	Berlin, Ruttká	7	12 30	sz. v.	L/m. Bruck, Szombathely, Győr				
10	6 50	sz. v.	Bécs, Graz	820	1 30		Hatvan, Miskolc	1707	5 45	sz. v.	Stanislaw, M.-Sziget	301	12 50	gy. v.	Berlin, Ruttká				
8/2	7 10	gy. v.	Ruttká, Berlin	504	2 00	gy. v.	Gödöllő	607	6 10		Brassó, Arad	903	1 05		Konstant., Belgrad, Kosna-Brod				
9/6	7 15	sz. v.	Belgrad, Bród	602	2 15		Kolozsvár, Tóvis, Szatmár-Németi	47	6 10	tszsz.	Bicske, Gyékényes	601	1 10		Bukarest, Arad				
402	7 25	gy. v.	Kassa, Munkács, Maramaros-Sziget	4	2 15		Arad, Bukarest	11	6 40		Lemberg, Kassa	1901	1 30		Gyékényes, Eszék, Pécs				
1902	7 30		Fehring, Graz	510	2 20	sz. v.	Bécs, Triest	907	7 05		Maramaros-Sziget	401	1 30		Bukarest, Arad				
1508	7 35	sz. v.	Kassa, Csorba	20	2 25		Belgrad, Bosna-Bród	1803	7 25		Bécs, Kolozsvár	1	1 50		Pécs				
818	7 50		Gödöllő	404	2 35	gy. v.	Szolnok	317	7 35		Graz, Fehring				Lemberg, Kassa				
1002	8 00	gy. v.	Zagrab, Fiume, Torino, Róma, Pécs, Vinkovce	904	2 40		Bosna-Bród, Belgrad, Konstantinápoly	309	7 35		Gödöllő	508	1 56		Lot. don, Paris, Bécs, Fehring				
606	8 10	sz. v.	Arad, Brassó	312	2 40	sz. v.	Hatvan	601	7 50	gy. v.	Bukarest, Brassó	313	3 10	sz. v.	Tóvis, Kolozsvár, Szatmár-Németi				
1006	8 15		Zagrab, Fiume, Pécs, Bród	1902	3 00	gy. v.	Pécs, Eszék, Gyékényes	1021	7 50	v. v.	Paks, Adony, Szabolcs	321	3 10	sz. v.	Hatvan, Szerecs				
408	8 30		Munkács, M.-Sziget	910	3 10	sz. v.	Szabadka	1509	8 15		Fiume, Zagrab, Bosna-Bród, Pécs	15	6 30		Győr				
2	8 50	gy. v.	Bécs, Graz	1022	3 20	v. v.	Adony, Szabolcs, Paks	311	8 45		Bród, Pécs	505	6 40		Brassó, Kolozsvár, Stanislaw, M.-Sziget				
506	9 00	sz. v.	Kolozsvár, Brassó, M.-Sziget, Stanislaw	304	3 30	gy. v.	Ruttká, Berlin	1003	8 50	gy. v.	Torino, Róma, Fiume, Zagrab	905	6 55		Belgrad, Bród				
308	9 30		Ruttká, Berlin	16	3 30	sz. v.	Győr	13	9 05	sz. v.	Győr	805	7 00		Berlin, Ruttká, Szerecs				
				808	5 25		Ruttká, Berlin	509	9 15		Szolnok	3	7 15	gy. v.	Bécs, Graz				
				508	6 45		Kolozsvár, Brassó	307	9 45		Berlin, Ruttká	605	7 25	sz. v.	Brassó, Arad				
				822	6 55		Gödöllő	909	9 50		Szabadka	1007	7 55		Fiume, Zagrab, Bród, Pécs				
				314	6 25		Hatvan	27	10 15		N.-Kanizsa, Triest	407	8 30		Munkács, M.-Sziget				
				1004	6 50	gy. v.	Zagrab, Fiume, Róma, Napoly					1507	8 50		Csorba, Kassa				
				1706	7 05	sz. v.	M.-Sziget, Stanislaw					1001	9 05	gy. v.	Torino, Róma, Fiume, Zagrab, Vinkovce, Pécs				
				22	7 25		Bicske					303	9 15		Berlin, Ruttká, Bécs, Graz				
				1018	8 10		Kassa, Csorba					9	9 25	sz. v.	Bécs, Graz				
				1008	8 30		Zagrab, Fiume, Pécs, Bosna-Bród					603	9 35	gy. v.	Nagy-Szeben, Gyulafehérvár, Tóvis, Kolozsvár, Stanislaw				
				502	9 15	gy. v.	Kolozsvár, Bukarest, Stanislaw					1301	9 45		Graz, Fehring				
				406	9 40	sz. v.	Lemberg, Kassa, Maramaros-Sziget					408	9 55		Munkács, Kassa, Maramaros-Sziget				
				1804	9 40		Fehring, Graz												
				608	10 00		Arad, Brassó												
				905	10 10		Belgrad, Eszék, Bosna-Bród												
				12	10 30		Bécs, Sopron												
				828	11 10	v. v.	Ruttká, Miskolc												

A vonatok indulása Budapest-Józsefvárosról.

A vonatok érkezése Budapest-Józsefvárosra.

A vonatok indulása Bpest ny. p. udvarról. A vonatok érkezése Bpest ny. p. udvarra.

Érvényes 1903 október hó 1-től.

Delelőtt					Delután					Delelőtt					Delután				
vonat-szám	óra	perc	vonat név	hová	vonat-szám	óra	perc	vonat név	hová	vonat-szám	óra	perc	vonat név	honnnan	vonat-szám	óra	perc	vonat név	honnnan
102	1 00	k. ost.	Bécs, Paris, Ostende, London	6104	12 05	sz. v.	Czegléd, Szolnok	7011	12 50	k. ost.	Konstantinápoly	155	12 55	sz. v.	Palota-Ujpest				
148	5 50	sz. v.	Palota-Ujpest	128	12 15		Palota-Ujpest	145	5 35	sz. v.	Bukarest	703	1 25	gy. v.	Bukarest, Verciorova				
6102	6 35		Czegléd, Szolnok	4108	12 30		Nagy-Maros	6101	6 15		Palota-Ujpest	103	1 50		Bazias				
4102	6 45		Esztergom	158	1 15		Dorog	1407	6 25		Szolnok, Czegléd	157	2 00		Paris, Bécs				
150	6 55		Palota-Ujpest	106	1 45	gy. v.	Palota-Ujpest	147	6 35		Berlin, Zsolna	159	3 05	sz. v.	Palota-Ujpest				
6012	7 05	v. v.	Lajosmizse	41103	2 05	sz. v.	Pilis-Csaba	217	7 05	tszsz.	Palota-Ujpest	6001	3 15		Palota-Ujpest				
1404	7 20	gy. v.	Zsolna, Berlin	160	2 20		Palota-Ujpest				Bukarest	127	3 30		Lajosmizse				
104	8 00		Bécs	704	2 30	gy. v.	Verciorova	700	7 15	sz. v.	Verciorova	6103	4 10		Nagy-Maros				
152	8 05	sz. v.	Dunakeszi-Alag	120	2 35	sz. v.	Bukarest, Bázias	4107	7 25		Bazias	4103	4 30		Szolnok, Czegléd				
708	8 15	gy. v.	Temesvár	4104	2 40		Ercsejváros	149	7 35		Dorog	161	5 40		Palota-Ujpest				
712	8 30	sz. v.	Orsova, Bázias	720	2 45		Czegléd	117	7 45		Palota-Ujpest	115	5 55		Bécs, Berlin				
116	9 25		Bécs, Berlin	6002	2 55		Lajosmizse	6011	7 50	v. v.	Palota-Ujpest	163	6 00		Palota-Ujpest				
154	9 35		Palota-Ujpest	182	4 15		Palota-Ujpest	131	8 10	sz. v.	Parkany-Nána	105	7 00	gy. v.	Bécs				
				182	4 30		Szeged	713	8 20		K.-K.-Félegyháza	711	7 10	sz. v.	Temesvár, Bázias				
				108	5 15	gy. v.	Bécs	4101	8 25		Esztergom	707	7 40	gy. v.	Orsova, Rák., Temesvár				
				164	6 00	sz. v.	Palota-Ujpest	151	9 10		Dunakeszi-Alag	165	8 20	sz. v.	Palota-Ujpest				
				1408	6 15	gy. v.	Zsolna, Berlin, Pozsony	1403	9 40	gy. v.	Berlin, Zsolna, Pozsony	107	9 00	gy. v.	Bécs				
				124	6 25	sz. v.	Parkany-Nána	153	10 20	sz. v.	Palota-Ujpest	4105	9 15	sz. v.	Esztergom				
				4106	6 40		Esztergom	115	10 55		Szeged	719	9 50	sz. v.	Berlin, Zsolna				
				710	6 50		Verciorova	119	11 05		Ercsejváros	4109	10 05		Szolnok, Czegléd				
				6014	7 25	v. v.	Lajosmizse					167	10 15		Palota-Ujpest				
				166	7 40	sz. v.	Palota-Ujpest					1209	10 30		Vác				
				182	7 50		Vác					9019	10 55	k. ost.	Konstantinápoly				
				168	8 30		Palota-Ujpest					101	11 00	keleti	Belgrad				
				118	10 00		Bécs, Paris					6018	11 10	v. v.	London, Ostende, Paris, Bécs				
				708	10 10	gy. v.	Szeged, Bázias, Bukarest								Lajosmizse				
				714	10 30	sz. v.	K.-K.-Félegyháza												
				1408	10 30		Zsolna, Berlin, Belgrad												
				6029	11 30	k. v.	Konstantinápoly												
				7029	11 30	kov	Bukarest, Konstantinápoly												

A vonatok indulása Buda-Osászfürdő kitérőről.

A vonatok érkezése Buda-Osászfürdő kitérőbe.

Minden szó 3 fill.
Vastagabb betűből 5 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés
ára: 30 fillér.

A Magyarorság minden előfizetőjének egy 10 szóból álló apróhirdetést havonként 10-szer ingyen közlünk.

Az apróhirdetésekre beérkezett kérdésközpontokra ingyen felvilágosítást adunk, ha a tudakozó a szükséges válaszlehetőséget beküldi. Ha valaki körülményesebb értesítést kíván, a szükséges válaszlehetőségek felül még 40 fillér küldendő.

Művészies munka!
KLEIN ADOLF
férfi-szabó üzletében
Budapest, VI., Dessoffy-u. 23.
„Munkácsi”-hoz.

Készít mérték szerint öltönyt vagy felöltőt 15 főtől felébb gyapruszövet maradványból. Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek. Kívánatra mintákat küldök. Akadémiai szabászat szerint. Több vi tapasztalatomat Neuländer Testvérek és Weiner és Grünbaum es. és kir. udv. szobájánál szereztem.

Kétszobás
lakás február 1-én átadó elutaz s miatt, VI., Szondy-utca 74. Macsolai Sándor.

Törlesztéses készpénz-kölcsönt
földbirtokosokra, valamint budapesti bérházak, házszelek, telkek stb. tövábbá környékbeli ingatlanok II. és III. k. tételére 4-7%-os kamattal; személyhitelt kezes és kezes nélkül minden hitelképes egyénnek havi vagy negyedévi törlesztésre gyorsan és pontosan eszközöl a Központi Hitelforgalmi Intézet VII., Akácia-utca 10. Levélbeli felvilágosításra válaszlehetőség küldendő.

Licht Mór
uriz- és női cipész-mester
Budapest, Váci-körút 55.

Ajánlja dusan berendezett raktárát saját készítményű uriz-, női- és gyermek-cipőkkel a legolcsóbb árban. Mértékszerű megrendelések jutányos árban és pontosan eszközöltenek.

Egy villa
szabad kézből eladó Rákosszent-Mihály, Lajos-u. 396.

Pénzkölcsönt!
Kis- és nagybirtokosoknak, kiknek birtokait nagy kamatu adósság terheli és ezt olcsó kamatos pénzzel akarja kifizetni, avagy ha új kölcsönt akar felvenni, oly pénzt, melyre csak 4% kamattal a tőke is törlesztve lesz s adós bármikor felmondhat, a pénztörlesztés azonban nem mondhat fel, teljes bizalommal forduljon
Grünfeld S.-hez
Budapest, Király-u. 23. sz.

1 forint
heti részletre elegáns férfiruhák mérték szerint olcsó áron kaphatók. Weisz Jakab József-körút 31/a.

Használj férőruhákat
fehérneműt stb. veszek legmagasabb árban. Szeer. Lujza-utca 15. 302

Függönyök
felrakását, dívánvokat, fontelokat, matracokat, ablaknártnákat olcsón elkészítek házánál. Unsavszky Nándor, Práter-utca 66.

Domonkos Lajos
uriz- és női cipész-mester
Budapest, Teréz-körút 32.
Ajánlja dusan berendezett raktárát saját készítményű uriz-, női- és gyermek-cipőkkel a legolcsóbb árban. Mértékszerű megrendelések jutányos árban és pontosan eszközöltenek.

Jelző: nártoljunk a hazai ipart!
Orlik András
cipész-mester
Budapest, VII., Csömöri-ut 22.

Ajánlja dusan felszerelt saját műhelyében készült uriz-, női- és gyermek-cipők raktárát. Férfi-cipők 3, 3-50, 4, 4-50 és 5 frt. Női cipők 2, 2-50, 4, 4-50 és 5 frt. Gyermek-cipők 1 frt 20 kr.-tól felébb. Mértékszerű megrendelések a legutányos dívat szerint a legolcsóbb árban számíthatnak. Javítások gyorsan s fontosan eszközöltenek.

Gyermek és női ruha
készítesét o csón elvállalom Logódy-u. 104 ajtó 5. Buda.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.
SZELLO R.
saját készítményű uriz-, női- és gyermek cipő-raktára
Budapest, Csömöri-ut 12. sz.
(Keleti pályaudvarral szemben.)
Mértékszerű megrendelések pontosan készítenek. Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltenek. Javítások elfogadhatnak.

DRESZMANN KAROLY
BUDAPEST
borotva homorú-készítőlde villanverővel - Különleges-évi üzlet borbély- és lod-rászati-cikkben. - Nagy raktár angol és svéd borotvákban. - Irada és forgalmi helyiség - VII., Rottenbiller-utca 8/a. (Munkás-u. sarok).

Butort
és kárpitos munkákat részletezésre is ad Löwy Lipót V., Lázár-utca 12.

Gazda
és gépészkövacs felvételk egy bér gazdaságba Hunvadm-ben. Cim a k adópan. 2072

Alapos oktatást
a francia-, angol-, olasz-magyar- és német-nyelven (inveltan, társalgás, levelezés, stb.) ad egy urnó, k az illető országokban tartózkodott, Kiffiná referenciák. VII., Erzsébet-körút 58. sz., II. emelet 13. ajtó.

Dijtalanul
meglátogatok kezeség-nélküli kölcsönüggekben önálló, hite képes ervéneket diskret gyorsabb lebonyolítás céljából. Ajánlatok - állás, foglalkozás megjelölésével - Alvinczy Sz Képiró-utca 11. küldendők. Válaszlehetőség.

Bloch S.
okl. tan- és gyakorló könyvelő, Erzsébet-körút 58, ki-kepez felöltöket a magas m. kir. miniszterium engedélye alapján az egyszerű és kettős könyvvelben, kereskedelmi levelezés, szép és helyesírásban, valamint a magyar és német nyelvben. Hölgyeknek külön oktatás. Vidékiek levélbelileg sajtálthatják el a könyvvelit.

Figyelem! Cégünk új kedvezményt nyújt akként, hogy minden vevőnek, ki 12 forintot meghaladó rendelmenyt tesz a saját arcképe vagy bármely tetszés szerinti kis fénykép után egy életnagyságu fényképet teljesen ingyen készíttünk.

készít há kivitelben, 60 cm. magasságban, emván a díszes keretért (passe-partout), amelyben az életnagyságu fénykép foglaltatik, az önköltségünket, 1 frt 50 kr-t számíttunk.

forint 1 darab összezsúkolható vaságy södrony-betéttel, 3-résű matracal és terítóvel.

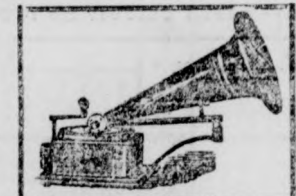
Az ipar csodája! 12 forint 50 krajcár egy darab selyempaplan fodroval és szobal, minden színben, 125 cm. széles, 180 cm. hosszú.

Megrendelhető csakis
GICHNER TESTVÉREK BUDAPEST,
Museum-körút 27.
Parlanc- és matracgyár, szőnyeg- és vasbutorraktár.
Árjegyzéket bérmentve és ingyen küldünk.

Budapest legnagyobb szórme bevásárlási forrása. Oriási raktár divatos Szukksz Sztóla gallérokban. Viszont eladóknak ritka alkalom.

TSUK MIKSÁNÁL, ANDRÁSSY-UT 31. SZ. KIRÁLY-UTCA 38. SZ.

Bámulatos egy «Columbia» grafoton hangtisztasága és tiszta hangkijtés, erőssége! «Columbia» lemezek utólréhetetlenek!! Párisi világkiállításon «Grand Prix»-el kitüntetve. - Kis lemez K 2.50, nagy lemez K 5.-. «Columbia» (Hartguss) hengerek K 1.75.

Telefon 62-83. Telefon 62-88.

Wiegand és Társa BUDAPEST,
VIII., Aggteleky-utca 17. sz.

LEGSZEBB.....LEGJOBB.....LEGOCSÓBB.
PAP PAP PAP
LAN LAN LAN

ÖSSZEHAJTHATÓ VASÁGY KIVEHETŐ MATRACCAL 10frt. I A CÉLSODRONY AGYBETÉT 5frt.
GICHNER JÁNOS
paplan, matrac és kárpitosára gyáros, szőnye, függöny, vasbutor stb. nagy raktára. 150
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. sz.
Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek, nem tetsző áruk kicseréltenek, vagy a pénz visszaadatik.

V. Vadász- és Hajnal-u. sarok.
Balaton csarnok
Sajat épületében kávéház és szálloda
ma megnyilt ujonnan átalakítva. Niponta külön cigányzene. Szálloda-szobák 3 korona. Ker. utasoknak 20% engedmény. Tisztelettel
157 Veszprémi Steiner Sándor.

Pénzkölcsönt földbirtokosra, 4%-os kamatra 15-20-30-40-50, vagy 65 évi (tőke kam 1) törlesztés-re amortizáció-ra már 300 koronától kezdve eszközölünk. drágább tartozásokat illetékmentesen átcsereülünk. **Lelkiismeretes, gyors és szakszerű lebonyolítás!**

SZEMÉLYHITEL - minden alakban - helyben és vidékre kezesek nélkül is tetszés-erinti időre általunk gyors uton a legkedvezőbb feltételek mellett nyerhető.
TISZTVISELŐ-KÖLCSÖNÖKET állami, megyei és városi hivataínokok, katonatisztek részére kötelezőnvre, kezesek nélkül a legmagasabb összegben 15 évig tarjedhető tetszés-erinti amortizáció-r 2 héten belül utó agos mérsékelt díjazás mellett készölünk.
Személyhiteleknel vagy tisztviselő-kölcsönöknél havonta, vagy negyedévenként, föld- vagy házkölcsönöknél negyedévenként vagy fél-évenként, e-éteg évenként fizetendő járadékon kívül semmi egyéb fizetni való nincsen, mert abban már a kamatt j- bento laltatik; ha az ados ezen járadékokat a kikötött idő-tartam alatt rendszeren fizeti, ugy az idő lejáratával adósság-ól teljesen megszabadul, a kölcsön azonban a kikötött idő előtt is bármikor részben va y egészben kamatt-megtérítés nélkül visszafizethető. Szakszerű, discret elintézés.

ORSZÁGOS PÉNZÜGYI IRODA VIII., Tököly-utca 8. sz. BUDAPEST.
(Népszínház-utca sarok.)
Felvilágosítással bármily kölcsönüggyben, levélileg is, díjmentesen szolgálunk. (Válaszlehetőség melléklendő.)

BÜTOROK a legegyszerűbbtől a legfinomabb kiviteleg legjutányosabban kaphatók ugy kész-pénzért, mint részletefizetésre **MEHRENTREU** és **FUCHS** testvéreknel Budapest, VI., Teréz-körút 3. (Andrássy-ut közelében). Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nyomatott a «Stephaneum» korlorgépepen Budapest, VIII., Szentkirály-utca 28.